«Samruk-Kazyna Construction» АҚ
Директорлар кеңесінің
2021 жылғы «30» сәуір
№157 шешіміне

«Samruk-Kazyna Construction» АҚ Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерін сақтау туралы 2020 жылғы қорытындылары бойынша есебі

№	Корпоративтік басқару қағидаттары	Корпоративтік басқару қағидатының сақталуын бағалау өлшемдері	Корпоративтік басқару қағидатына сәйкес келу мәртебесі	Корпоративтік басқару қағидатының сақталуын бағалау өлшемдерінен ауытқуды түсіндіру
		1. Үкімен Қор акционері ретінде		
1.1.	Қордың және ұйымдардың негізгі стратегиялық міндеті - Қордың және ұйымдардың ұзақ мерзімді құнының өсуі және орнықты дамуы, бұл Қордың және компаниялардың даму стратегиясында көрініс табады. Барлық қабылданатын шешімдер мен іс-қимылдар даму стратегиясына сәйкес келуге тиіс. Қор мен компанияларда активтердің оңтайлы құрылымы құрылуы тиіс. Қор және компаниялар өз активтерінің құрылымын және олардың ұйымдастыру-құқықтық нысанын барынша оңтайландыруға тырысуы тиіс. Ұйымдар өз қызметін өзінің негізгі (бейінді) қызметі шеңберінде жүзеге асырады. Қызметтің жаңа түрлерін жүзеге асыруға сол нарықта бәсекелестік болмаған немесе Қордың және ұйымдардың қатысуы шағын және орта бизнестің дамуына мүмкіндік беретін жағдайда жол беріледі. Қор ұйымдарында акциялардың бақылау пакеттерінің (қатысу үлестерінің) бар болуы және сақталуы ұсынылады.	Аталған стратегиялық міндеттер Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 28 тамыздағы №134 шешімімен бекітілген Қоғамның 2018-2028 жылдарға арналған өзектендірілген Даму стратегиясында, сондай-ақ Қоғамның Жарғысына, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілеріне, 2018-2028 жылдарға арналған Даму стратегиясында көрсетілген «Самұрық-Қазына» АҚ дамудың стратегиялық басымдықтарына сәйкес, сонымен қатар Қазақстан Республикасы Президентінің жолдаулары негізінде көрсетілді. Қоғамның 2018-2028 жылдарға арналған Даму стратегиясын табысты іске асыру мақсатында, Қоғамның Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 10 желтоқсандағы №138 шешімімен Қоғамның 2018-2028 жылдарға арналған Даму стратегиясын іске асыру бойынша Жол картасы бекітілді. Жол картасы Қоғамды дамытудың мынадай төрт стратегиялық бағыттарын іске асыру үшін бастамаларды көздейді: мемлекеттік бағдарламаларға қатысуды аяқтау; жылжымайтын мүлікті басқару; арнайы экономикалық аймақтарда құрылыс пен үлестерді басқару. Сондай-ақ Даму стратегиясын табысты іске асыру үшін Жол картасына келесі корпоративтік бастамалар бойынша іс-шаралар енгізілді: «СК Девелопмент» ЖШС жұмысын тоқтату, HR стратегиясын әзірлеу, жобаларды басқарудың жобалық және портфельдік тәсілін енгізу, қорландыру стратегиясын әзірлеу және корпоративтік басқару рейтингін көтеру. Жол картасының 2019 жылғы 2-жартыжылдық және 2020 жылғы 2-жартыжылдық қорытындылары бойынша мониторингі Директорлар кеңесінің сәйкесінше 2020 жылғы 21 сәуірдегі №149 және 2020 жылғы 25 тамыздағы №152 отырыстарында қаралды. Қоғамның еншілес ұйымы «СК Девелопмент» ЖШС бойынша Қоғамның Директорлар кеңесінің 2020 жылғы 28 желтоқсандағы №155 шешімімен Қоғамның қатысу үлесін кезең-кезеңмен иеліктен шығару туралы мәселе қаралды. 2020 жылдың желтоқсан айының соңында Қоғам Басқармасының 28.12.2020 ж. №44/2020 шешімі бойынша бірінші кезеңде «СК Деелопмент» ЖШС, «VentKakaraSeervis» ЖШС жарғылық капиталына Қоғамның қатысу үлесінің 51% - ы өткізілді. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғам «СК Девелопмент» ЖШС қатысу үлесінің 49%-ын иеленеді. Директорлар кеңесінің 2021 жылғы 04 наурыздағы №156 шешімімен шығарылуға жататын стратегиялық емес активтердің тізбесі және	Қолданылады	

		«Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының құрылымынан «СК Девелопмент» ЖШС жарғылық капиталына Қоғамның қатысу үлесінің 49% - ын шығару жөніндегі жол картасы бекітілді.		
1.2.	Үкімет «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» Қазақстан Республикасының Заңында және Қордың жарғысында көзделген Қордың жалғыз акционерінің және Қордың Директорлар кеңесіндегі өкілдіктің өкілеттіктерін іске асыру арқылы ғана Қорды және ұйымдарды басқаруға қатысады. Үкімет пен Қордың өзара іс-қимылдың негізгі қағидаттары мен мәселелері Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 14 желтоқсандағы № 1599 қаулысымен мақұлданған Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қордың арасындағы өзара іс-қимыл туралы келісімде регламенттелген (бұдан әрі - Өзара іс-қимыл туралы келісім). Акционер ретіндегі Үкіметке қатысты осы Кодекстің «Акционерлердің (қатысушылардың) құқықтары және акционерлерге (қатысушыларға) әділ қарым-қатынас» деген 4-тараудың «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» Қазақстан Республикасының Заңына қайшы келмейтін бөлігіндегі қағидаттары қолданылады.		Қолдануға болмайды	
1.4.	Елді тұрақты әлеуметтік-экономикалық дамыту, экономиканың орнықтылығын қамтамасыз ету және ықтимал қолайсыз сыртқы факторлардың әсерінен қорғау мақсатында Қорды басқару мәселелері Қазақстан Республикасының Президенті басқаратын Қорды басқару жөніндегі кеңестің (бұдан әрі - ҚБК) отырыстарында қаралады. ҚБК өз қызметін Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 6 желтоқсандағы № 1116 Жарлығымен бекітілген ережеге сәйкес жүзеге асырады.		Қолдануға болмайды	
1.5.	Үкімет Қорға және ұйымдарға толық операциялық дербестік береді және заңдарда, Қазақстан Республикасы Президентінің актілері мен тапсырмаларында көзделген жағдайларды қоспағанда, Үкіметтің және мемлекеттік органдардың тарапынан Қордың және ұйымдардың жедел (ағымдағы) және инвестициялық қызметіне араласуға жол бермейді. Қор басқармасы, Қор басқармасының төрағасы, ұйымдардың органдары өз құзыреті шегінде шешімдер қабылдау және кез келген іс-қимылды жүзеге асыру кезінде толық дербес және тәуелсіз.		Қолдануға болмайды	
1.6.	Үкімет пен Қордың, ұйымдардың арасындағы өзара қарым- қатынастар (өзара іс-қимыл) тиісті корпоративтік басқару қағидаттарына сәйкес Қордың Директорлар кеңесі арқылы жүзеге асырылады. Қордың Директорлар кеңесі төрағасының және басқарма төрағасының рөлі мен функцияларының аражігі айқын ажыратылған және Қордың құжаттарында бекітілген.		Қолдануға болмайды	
1.7.	Қор «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, Қордың жарғысына, Өзара іс-қимыл туралы келісімге сәйкес акционер ретіндегі Үкіметке және Қордың Директорлар кеңесіне Қордың қызметі туралы барлық қажетті ақпаратты ашады және Қор мен ұйымдар қызметінің ашықтығын қамтамасыз етеді.		Қолдануға болмайды	
1.8.	Қордың немесе ұйымның инвестициялық қызметі Қордың немесе ұйымның стратегиясына сәйкес нарықтық қағидаттарда жүзеге асырылады және құнның өсуіне және активтердің оңтайлы құрылымына бағытталады. Қордың немесе ұйымдардың рентабельділігі төмен және әлеуметтік маңызы бар жобаларды іске асыруы жағдайлары Қордың немесе ұйымның жылдық есебінде осындай жобаларды қаржыландыру көздері көрсетіле	Жалғыз акционердің пайдасына таза кірісті бөлу формальдандырылған және ашық дивидендтік саясат негізінде дивидендтер нысанында жүзеге асырылады. Қоғамның мемлекеттік тұрғын үй құрылысы бағдарламаларына, сондай-ақ әлеуметтік объектілердің құрылысына қатысуы бағдарламаларды қаржыландыру көздері көрсетіліп, Жылдық есептерде көрсетіледі.	Қолданылады	

	отырып ашылуға тиіс.	Қоғамның инвестициялық қызметі даму стратегиясын іске асыру шеңберінде жүзеге асырылады және активтер құнының өсуіне және оңтайлы құрылымына бағытталған. Инвестициялық қызметті ұйымдастыруға бірыңғай әдістер инвестициялық қызмет мәселелерін реттейтін Қордың Корпоративтік стандарттарында белгіленеді. Қоғам инвестициялық қызметті жүзеге асыру кезінде «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2020 жылғы 17 наурыздағы шешімімен бекітілген «Самұрық-Қазына» АҚ мен «Самұрық-Қазына» АҚ – ның дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайыздан астамы тікелей немесе жанама түрде тиесілі заңды тұлғалардың инвестициялық қызметінің корпоративтік стандартын (бұдан әрі-Корпоративтік стандарт) басшылыққа алады. Қоғам 2020 жылы мемлекеттік бағдарламаларға қатысуды аяқтау бойынша стратегиялық бағыт шеңберінде Дағдарысқа қарсы бағдарлама бойынша қарызды толық өтеуді, «Нұрлы жер» бағдарламасының жалға берілетін тұрғын үй бағыты бойынша және «Самұрық-Қазына» АҚ алдындағы «Жасыл орам» жобасы шеңберінде, сондай-ақ «Нұрлы жер» бағдарламасының коммерциялық тұрғын үй бағыты бойынша борышты мерзімінен бұрын өтеу үшін Компания шығарған облигациялар бойынша қарыздарды ішінара өтеуді жүзеге асырды. 2019 жылдың соңында және 2020 жылдың 2 жартыжылдығында Қоғамның маңызды инвестициялық жобалары бойынша мынадай корпоративтік шешімдер қабылданды: Алматы қ. «VOSTOCHKA.KZ» ТК, Нұр-Сұлтан қ. Мыңжылдық аллеясында» ТК (1 және 2-кезек) және Ақтөбе қ. «Бавария» ТК іске асыруды жалғастыру. 2020 жылы Алматы қаласындағы «VOSTOCHKA.KZ» көпфункционалды тұрғын үй кешенінің 16 үйінің құрылысы аяқталды. 2020 жылы Жалғыз акционердің тапсырмасы бойынша іске асырылып жатқан, Қоғам техникалық қадағалау және жобаларды басқару бойынша инжинирингтік қызметтерді жеткізуші ретінде жұмылдырылған жобаларға көп көңіл бөлінді. 2020 жылы 7000 орындық Стадион, Оқушылар сарайы, Конгресс холл, Х.А. Яссауи мұражайы, Түркістан қаласындағы Цифрлық кеңсе, сондай-ақ Нұр-Сұлтан қаласындағы Қазақ драма театры мен Жеңіл атлетика спорт кешені пайдалануға берілді. Компанияның 2020 жылғы қызметі Атырау, Батыс Қазақстан және Жамбыл облыстарындағы өндірістік жобаларды басқаруға бағытталды. Бұл бағдарламалардың барлығы әлеуметтік маңызды болып табылады. Қоғамның Жылдық есебінде осы бағыттар бойынша қызмет егжей-тегжейлі ашып көрсетіледі.		
1.9.	Қордың Директорлар кеңесі, Қордың басқармасы, Қордың Директорлар кеңесінің комитеттері, Қордың корпоративтік хатшысы және Ішкі аудит қызметі (бұдан әрі - ІАҚ) өз қызметін «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» Қазақстан Республикасының Заңына қайшы келмейтін бөлігіндегі «Директорлар кеңесі мен атқарушы органның тиімділігі» деген 5-тараудың және «Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит» деген 6-тараудың қағидаттарына сәйкес жүзеге асырады.		Қолдануға болмайды	
1.10.	Мәселелерді неғұрлым тереңірек және сапалы пысықтау үшін Қордың Директорлар кеңесі жанынан: аудит, тағайындау және сыйақы беру жөніндегі комитеттер, мамандандырылған комитет құрылады. Өзге комитеттер Қордың Директорлар кеңесінің қалауы бойынша құрылуы мүмкін.		Қолдануға болмайды	
1.11	Қорда корпоративтік хатшы тағайындалады. Директорлар кеңесі корпоративтік хатшыны тағайындау туралы шешім қабылдайды, оның өкілеттік мерзімін, функциялары мен қызмет тәртібін белгілейді.		Қолдануға болмайды	

	Корпоративтік хатшының негізгі міндеттері Директорлар кеңесінің, жалғыз акционердің тарапынан корпоративтік шешімдерді уақтылы және сапалы қабылдуға жәрдемдесуді, Директорлар кеңесінің мүшелері үшін олардың қызметіне қатысты барлық мәселелер және осы Кодекстің ережелерін қолдану бойынша кеңесші рөлін орындауды, сондай-ақ осы Кодекстің іске асырылуына мониторингті және Қордағы және ұйымдардағы корпоративтік басқаруды жетілдіруге қатысуды қамтиды.			
1.12	Қорда ІАҚ құрылады. Қордың Директорлар кеңесі сандық құрамын, өкілеттілік мерзімін айқындайды, оның басшысын тағайындайды, сондай-ақ оның өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтатады, оның жұмыс тәртібін, ІАҚ қызметкерлеріне жалақының және сыйақының мөлшерін және төлеу шарттарын, сондай-ақ ІАҚ бюджетін белгілейді.		Қолдануға болмайды	
1.13	Қорда басқарма нысанында алқалы атқарушы орган құрылады. Басқарма Директорлар кеңесіне есеп береді және өз қызметін Қордың жарғысында айқындалған құзырет шегінде атқарады. Қордың Директорлар кеңесі жалғыз акционердің және Қордың Директорлар кеңесінің шешімдерін орындауды қоса алғанда, Қор басқармасы қызметінің тиімділігін бақылауды жүзеге асырады.		Қолдануға болмайды	
1.14	Қор және ұйымдар жоғары этикалық стандарттарды ұстануға және осы стандарттарды барлық қызметкерлердің және Қор мен ұйымдар әріптестерінің тұрақты қолдануын қамтамасыз етуге арналған қажетті рәсімдерді енгізуге тиіс. Болжанатын бұзушылықтар туралы хабарламалар тікелей ІАҚ немесе Қордың Директорлар кеңесіне немесе ұйымға жолдануға тиіс. Атқарушы орган және қауіпсіздік қызметін қоса алғанда, оның барлық құрылымдық бөлімшелері болжанатын бұзушылықтар туралы хабарламаларды ІАҚ немесе Директорлар кеңесіне беруге кедергі келтірмеуге тиіс.	2018 жылы Қоғамда жедел желінің мониторингі мен жұмыс істеуіне жауап беретін комплаенс функциясы құрылды. Комплаенс-бақылаушы Директорлар кеңесінің шешімімен тағайындалады және жыл сайынғы негізде қайта сайлануға жатады. Қоғамның Директорлар кеңесінің 2020 жылғы 04 маусымдағы №150 шешімімен Комплаенс-бақылаушы Б.Ж. Жұмабаевтің өкілеттігі 2020 жылғы 01 маусымнан бастап бір жылға ұзартылды. Қоғамда Мінез-құлық кодексі бекітіліп енгізілді (Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 10 желтоқсандағы №138 шешімімен). Лауазымды тұлғалар мен қызметкерлер жоғары этикалық стандарттарды қолдайды, Кодекспен танысып, оның талаптарын сақтайды. 2020 жылдың басында Қоғам корпоративтік мәдениетті жүргізілген диагностикалау шеңберінде қызметкерлердің басым бөлігінің Қоғамда таратылатын корпоративтік құндылықтарды енгізу және корпоративтік мәдениетті жетілдіру міндеттемесін растағаннан кейін корпоративтік құндылықтарды қабылдады (Директорлар кеңесінің 2020 жылғы 20 ақпандағы №148 шешімімен Кадр саясатына және Қоғамның Мінез-құлық кодексіне толықтырулар енгізілді). Қоғамда «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-әрекет» ҚР Заңына сәйкес әзірленген Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл стандарты бекітілді (Директорлар кеңесінің 09.11.2019 жылғы №154 шешімі). Қоғамда Алаяқтық пен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-әрекет саясаты қолданылады Бастамашылық ақпараттандыру саясатын іске асыру мақсатында Директорлар кеңесі мінез-құлық қағидаттары мен стандарттарының, атап айтқанда Мінез-құлық кодексінің бұзылуы туралы мәліметтерді жинау және құпия қарау үшін, сондай-ақ Қазақстан Республикасы заңнамасының және ЭЫДҰ басшылығының сыбайлас жемқорлыққа және парақорлыққа қарсы күрес жөніндегі талаптарын сақтау үшін тетіктің болуын қамтамасыз етті. Қоғам қызметкерлерге және өзге де қауымдасқан тұлғаларға құпия немесе жасырын негізде өзінің алаңдаушылығын 24/7 тегін телефон желісі, электрондық пошта және интернет арқылы тәуелсіз үшінші тарапқа білдіруге мүмкіндік беру үшін сыртқы операторды тарта алады. Сыртқы оператор әкімшілік ететін бастамашылық ақпараттандыру желісіне қосымша Қоғам алаңдаушылық білдіру үшін бірнеше басқа ішкі арналарды ұсынады:	Ішінара қолданылады	

		1) Құрылымдық бөлімше жетекшілері; 2) Басшылық; 3) Комплаенс қызметінің жетекшісі; 4) Ішкі аудит қызметінің жетекшісі; 5) Омбудсмен; 6) Директорлар кеңесінің Төрағасы/Аға тәуелсіз директор. Қабылданатын шешімдер тәуекелдер тіркеліміне енгізілген алаяқтық тәуекелінің ықтимал әсерімен ескеріледі. Сондай-ақ, Қоғамда коммерциялық және тұрғын үй-жайларды (объектілерді) басқару және күтіп ұстау бойынша басқарушы компанияларды (ПИК) Қоғамда «жедел желінің» бар екендігі туралы жазбаша хабардар ету және орын алған немесе болжалды ұрлық, алаяқтық және сыбайлас жемқорлық фактілері туралы түсіндіру жұмыстарын жүргізу жүзеге асырылады. 2020 жылдың 3 тоқсанында комплаенс-бақылаушы Қоғам қызметкерлері арасында жоғары тәуекелді бизнес процестерге (сатып алу, жобалау, құрылыс) тартылған Қоғам қызметкерлері үшін тренинг және «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» ҚР Заңын білуге арналған тестілеу өткізді. 2020 жылдың қазан айында Нұр-Сұлтан қаласы бойынша Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет департаменті басшысының бірінші орынбасары Қоғамның барлық қызметкерлері, Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшелері, сондай-ақ Қоғамның еншілес ұйымы «СК Девелопмент» ЖШС үшін Қоғамда «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамадағы жаңалықтар және парасаттылық идеологиясын қалыптастыру туралы» семинар өткізді.		
1.15	Іскерлік этика қағидаттарын сақтау және Қорда және ұйымдарда туындайтын әлеуметтік-еңбек дауларын оңтайлы реттеу мақсатында омбудсмен тағайындалады.	Қоғамның Директорлар кеңесінің 2012 жылғы 24 қазандағы № 67 шешімімен Қоғамның Омбудсмені туралы ереже бекітілді. Омбудсмен Директорлар кеңесінің шешімімен тағайындалады және әрбір екі жыл сайын қайта сайлануға тиіс. 2013 жылғы мамырдан 2017 жылғы ақпанға дейінгі кезеңде Қоғамда Омбудсмен тағайындалды. Директорлар кеңесі омбудсмен қызметінің нәтижелерін бағалап, өкілеттікті ұзарту немесе тоқтату туралы шешім қабылдады.	қолданылмайды	Қазіргі уақытта омбудсмен жоқ. «Самұрық-Қазына» компаниялар тобы бойынша омбудсменнің функцияларын орталықтандыру бойынша іс-шаралардың жүргізілмеуіне байланысты, 2021 жылы Қоғамның Директорлар кеңесінің қарауына омбудсмен функцияларын Қоғам қызметкеріне қоғамдық жүктеме ретінде жүктеу туралы мәселені шығару жоспарлануда. Бұдан басқа, Қоғамда еңбек даулары бойынша тұрақты жұмыс істейтін келісу комиссиясы құрылды. Бұл ретте Қоғамда комплаенс-бақылаушы лауазымы енгізілді, оған

				ДК-нің 2018 жылғы 17 мамырдағы шешімімен Б.Ж. Жұмабаев комплаенс-бақылаушы болып тағайындалды. Мінез-құлық қағидаттары мен стандарттарын, атап айтқанда Комплаенс-бақылаушы Қоғамның веб-сайтында Мінез-құлық кодексін бұзуға қатысты «жедел желі» бойынша байланыс деректерін орналастырды.
2. Қор мен ұйымдардың өзара іс-қимылы. Қордың ұлттық басқарушы холдинг ретіндегі рөлі				
2.1	Қордағы және ұйымдардағы корпоративтік басқару жүйесі олардың қызметін тиісті басқаруды және бақылауды қамтамасыз етеді және ұзақ мерзімді құнды арттыруға және тұрақты дамуға бағытталады. Қор ұлттық басқарушы холдинг ретінде өзінің компанияларына қатысты стратегиялық холдинг рөлін атқарады. Корпоративтік басқару негізінде тиімділік, жеделділік және ашықтық болуы тиіс.	Қор мен Қоғамның өзара іс-қимылы корпоративтік басқарудың құрылған жүйесі негізінде және «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2019 жылғы 26 желтоқсандағы №42/19 шешімімен бекітілген «Самұрық-Қазына» АҚ қоржындық компанияларымен өзара әрекеттесу саясатына сәйкес жүзеге асырылады. Аталған саясатқа сәйкес Жалғыз акционердің Қоғаммен өзара іс-қимылы акционердің функциялары мен құқықтарын Директорлар кеңесі арқылы іске асыру арқылы, оның ішінде Директорлар кеңесіндегі өз өкілдері арқылы және операциялық қызметке араласпай, қызметтің мақсатты көрсеткіштерін белгілеу арқылы жүзеге асырылады. Қоғамның Жарғысына сәйкес Директорлар кеңесі Қоғам қызметінің бағыттарын айқындайды, Даму стратегиясын және орта мерзімді бизнес-жоспарды бекітеді. Осы Есептің 1.1-тармағында 2020 жылы Қоғамның Даму стратегиясына қол жеткізуді іске асыру бөлігінде өткізілген іс-шаралар баяндалды. Директорлар кеңесінің 2019 жылғы 04 қарашадағы №145 шешімімен Қоғамның 2020-2024 жылдарға арналған Бизнес-жоспары бекітілді. Басқарма Стратегияны, бизнес-жоспарларды іске асыруды және бекітілген стратегиялық ҚНК-ға қол жеткізуді қамтамасыз етеді. Тоқсан сайынғы негізде Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысында Қоғамның 2020 жылға арналған Бизнес-жоспарының орындалуы туралы есептер және корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі 2020-2021 жылдарға арналған жоспардың орындалуы жөніндегі есептер (Директорлар кеңесінің 2020 жылғы 21 сәуірдегі №149, 2020 жылғы 25 тамыздағы №152, 09.11.2020 жылғы №154, 2020 жылғы 28 желтоқсандағы №155 хаттамаларынан үзінді көшірмелер) тыңдалады.	Қолданылады	
2.2	Қордың және ұйымдардың корпоративтік басқару жүйесі Қордың және ұйымдардың қызметін басқаруды және бақылауды қамтамасыз ететін процестердің жиынтығын, сондай-ақ атқарушы органның, Директорлар кеңесінің, акционерлердің және мүдделі тараптардың арасындағы өзара қарым-қатынастар жүйесін білдіреді. Органдардың құзыреттері және шешімдер қабылдау тәртібі жарғыда нақты айқындалуға және бекітілуге тиіс.	Компанияда корпоративтік басқару жүйесі мыналарды: 1) мәселелерді қарау және шешімдер қабылдау тәртібінің иерархиясын сақтауды қамтамасыз етеді: Директорлар кеңесінің қарауына шығарылатын барлық мәселелерді Директорлар кеңесінің тиісті комитеттері мұқият қарайды. Бұл ретте Жалғыз акционердің 2018 жылғы 24 қыркүйектегі № 27/18 шешімімен Директорлар кеңесінің құрамы 3 мүше болып белгіленді. Қазіргі уақытта Директорлар кеңесі жанындағы комитеттердің отырыстары кворумның болмауына байланысты	Қолданылады	

		жүргізілмейді. 2) Директорлар кеңесі, Басқарма, лауазымды тұлғалар мен қызметкерлер арасындағы өкілеттіктер мен жауапкершіліктің аражігін нақты ажырату: органдардың құзыреттері, өкілеттіктері мен жауапкершілігі, сондай-ақ шешімдерді қабылдау тәртібі Жарғыда, Директорлар кеңесі туралы ережелерде айқындалған және Басқармамен бекітілген; «Міндеттер мен өкілеттіктерді бөлу туралы» Басқарма Төрағасының бұйрығымен Қоғам Басқармасы мүшелерінің жауапкершілік аймағы нақты бөлінген; Компанияның құрылымдық бөлімшелері өз қызметін Бөлімшелер туралы ережелердің негізінде жүзеге асырады; әрбір лауазымға лауазымдық нұсқаулықтар әзірленді.		
2.3	Қор акционердің (қатысушының) функцияларын іске асыру жолымен, сондай-ақ Директорлар кеңесі арқылы компаниялардың жарғыларында және осы Кодексте айқындалған тәртіппен компанияларды басқаруға қатысады. Қор жыл сайын Директорлар кеңесінің Төрағасына және компанияның Директорлар кеңесіндегі Қордың өкілдеріне акционердің алдағы қаржы жылына болжалдарын жібереді. Компаниялардың директорлар кеңестері компаниялардың жарғылардында белгіленген өз құзыреті шеңберінде шешімдер қабылдауда толық дербестікке ие. Қордың жекелеген мәселелер бойынша ұстанымы компанияның Директорлар кеңесіндегі қордың өкілдері арқылы жеткізіледі.	Қор Акционердің функцияларын іске асыру жолымен, сондай-ақ Директорлар кеңесі арқылы Қоғамның Жарғысында айқындалған тәртіппен Қорды басқаруға қатысады. Е.Б. Жанәділ (Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасы,) Ә.К. Мұратбаев (2020 жылғы 07 қыркүйекетен бастап Директорлар кеңесінің мүшесі) Жалғыз Акционердің Қоғамның Директорлар кеңесіндегі өкілдері болып табылады. 2020 жылғы 07 қыркүйекке дейін Директорлар кеңесінің құрамындағы өкіл Директорлар кеңесінің төрағасы ретінде Е.Б. Тұтқышев болды. Директорлар кеңесі Жарғыда белгіленген өз құзыреті шегінде шешім қабылдауда дербестікке ие. Қордың жеке мәселелер жөніндегі позициясы Жалғыз акционердің Директорлар кеңесіндегі Өкілдері арқылы жеткізіледі.	Қолданылады	
2.4	Қор компаниялармен жүргізілген талқылауларды ескере отырып, компаниялар үшін бірыңғай саясаттарды қалыптастырады, ұйымдарға арналған әдістемелік ұсынымдарды және корпоративтік стандарттарды бекітеді. Ұйымда ішкі аудит саласында Қор бекіткен корпоративтік стандарттарды және ішкі бақылау жүйесін қолдану туралы шешімді Ұйымның Директорлар кеңесі аталған стандарттардың ұйым қызметінің ерекшелігіне сәйкестігін қамтамасыз етуді ескере отырып қабылдайды.	Қор компаниялармен жүргізілген талқылауларды ескере отырып, компаниялар үшін бірыңғай саясатты қалыптастырады, ұйымдарға арналған әдістемелік ұсынымдарды және корпоративтік стандарттарды бекіту арқылы функционалдық бағыттар бойынша өтпелі процестерді қалыптастырады.	Қолданылады	
2.5	Қордың және Компаниялардың атқарушы органдары Компаниялардың Директорлар кеңестеріне бекіту үшін жіберілетін Компаниялардың Даму жоспарларының жеткілікті жоғары мақсаттылығын және шынайылығын, сондай-ақ олардың Қордың стратегиясы мен даму жоспарына сәйкестігін қамтамасыз ету үшін ынтымақтастық рухында өзара іс-қимыл жасауға тиіс.	Қор менеджментінің оларға қол жеткізуі үшін ұзақ мерзімді ҚНК (қаржылық және өндірістік) мақсатты параметрлерін ұсынады. Қоғам даму стратегиясын іске асыру мәселелері, соның ішінде ұзақ мерзімді және орта мерзімді жоспарлау, тәуекелдерді басқару, инвестициялық қызмет, персоналды басқару және т.б. мәселелер жөнінде Қормен ұдайы өзара іс-қимыл жасайды. Сонымен қатар, басқарушылық және қаржылық есептіліктер, мемлекеттік бағдарламаларды іске асыру барысы туралы, сондай-ақ Жалғыз акционердің тапсырмалары шеңберінде іске асырылатын жобалар бойынша есептер тұрақты түрде Қорға ұсынылады.	Қолданылады	
2.6	Таза кірісті акционер ретінде Қордың пайдасына бөлу формальдандырылған және ашық дивидендтік саясаттың негізінде дивидендтер нысанында жүзеге асырылады.	Қор еншілес ұйымдарға қатысты Дивиденттік саясатты (Қор Басқармасының 02.10.2012 ж.№39/12 шешімі) бекітті.	Қолданылады	
2.7	Ұйымдарды басқаруды ұйымдардың органдары ұйымның жарғысында айқындалған құзыреттерге және тәртіпке сәйкес жүзеге асырады. Осы қағидат бірнеше акционері (қатысушылары) бар ұйымдарға да қолданылады.	Басқару органдарының құзыреттері Жарғыда, Директорлар кеңесі, Басқарма туралы ережелерде айқындалды.	Қолданылады	
2.8	Қор, ұйымдар және олардың лауазымды тұлғалары Қордың және ұйымдардың ұзақ мерзімді құнының өсуі және олардың орнықты дамуы,	Қоғам және лауазымды тұлғалар қабылдайтын шешімдері және әрекеттері/әрекетсіздігі үшін ҚР заңнамасына, жарғыға және басқа да нормативтік	Қолданылады	

	тиісінше қабылданатын шешімдері және әрекеттері/әрекетсіздігі үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында және ішкі құжаттарда белгіленген тәртіппен жауаптылықта болады. Қор мен ұйымдар, атқарушы орган қызметінің тиімділігін бағалаудың негізгі элементі ҚНК жүйесі болып табылады. Қор Директорлар кеңесіндегі өз өкілдері арқылы компанияларға ҚНК бойынша өз болжалдарын жібереді. Компанияның ҚНК тізбесі мен нысаналы мәнін Компанияның Директорлар кеңесі бекітеді. ҚНК қол жеткізу үшін компаниялар тиісті даму жоспарларын әзірлейді. Жыл сайынғы негізде Қор мен ұйымдардың бекітілген даму жоспарымен салыстырғанда ҚНК-ға қол жеткізуін бағалау жүзеге асырылады. Бұл бағалау атқарушы органдардың басшысы мен мүшелерінің сыйақысына әсер етеді, оларды қайта сайлаған кезде назарға алынады, сондай-ақ оларды мерзімінен бұрын атқарып отырған лауазымынан шеттету үшін негіз бола алады.	құжаттарға сәйкес жауаптылықта болады. Компанияның ұзақ мерзімді құнын арттыру Қоғам қызметінің стратегиялық бағытымен айқындалды. Компанияның ұзақ мерзімді құнының өсуі ұзақ мерзімді ҚНК нысаналы мәндерінде айқындалды – оларға қол жеткізу үшін Қоғам және оның лауазымды тұлғалары жауапты. Бизнес-жоспардың орындалуына мониторинг ай сайын және тоқсан сайын жүргізіледі. Стратегиялық ҚНК қол жеткізуді бағалау Бизнес-жоспарды орындау туралы есеп шеңберінде тоқсан сайын жүзеге асырылады. Бұл бағалау Атқарушы органдардың басшысы мен мүшелеріне сыйақы төлеуге әсер етеді деген талап, оларды қайта сайлаған кезде ескеріледі, сондай-ақ оларды атқарып отырған лауазымын мерзімінен бұрын босатуға негіз болуы мүмкін. Бұл Қоғамның басқарушы қызметкерлерінің қызметін бағалау қағидаларында бекітілді.		
2.9	Холдингтік компанияның Директорлар кеңесі өзінің тобына кіретін барлық заңды тұлғалардағы басқару тиімділігін, ұзақ мерзімді құнның өсімін және орнықты дамуын қамтамасыз етуге тиіс. Операциялық тиімділікті арттыру, есептіліктің сапасын жақсарту, корпоративтік мәдениет пен этиканың жақсартылған стандарттары, жан-жақты ашықтық және айқындық, тәуекелдердің азаюы, ішкі бақылаудың тиісті жүйесі холдингтік компанияның тобындағы тиімді басқару нәтижелеріне айналуға тиіс.		Қолдануға болмайды	
	3. Тұрақты даму			
3.1	Қор және ұйымдар өзінің экономикаға, экологияға және қоғамға әсерінің маңызын сезінеді және ұзақ мерзімді құнды арттыруға ұмтыла отырып, мүдделі тараптардың мүдделер теңгерімін сақтай отырып, ұзақ мерзімді кезеңде өзінің тұрақты дамуын қамтамасыз етуге тиіс. Мүдделі тараптармен жауапты, ойластырылған және ұтымды өзара іс-қимыл жасау тәсілі Қордың және ұйымдардың тұрақты дамуына ықпал ететін болады.	Қоғам өз қызметін жүзеге асыру кезінде мүдделі тараптарға ықпал етеді немесе олардың ықпалын көреді. Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу ішкі нормативтік құжаттарда (Жарғы, Ақпаратты ашу туралы ереже, Тұрақты даму саясаты, Стейкхолдерлер картасы және т.б.) реттеледі. 2017 жылдан бастап Қоғамда Басқарма жанындағы Тұрақты даму комитеті жұмыс істейді. Оның негізгі функциялары Қоғамда тұрақты даму жүйесін енгізу бойынша іс-шараларды қалыптастыру болып табылады. Қоғам ықпал ету мүмкіндігі мен қызығушылық деңгейімен мүдделі тараптар тізбесі айқындалған Стейкхолдерлер картасының өзектілігін жыл сайын қарайды. Қоғамның өзектендірілген Стейкхолдерлер картасы Тұрақты даму комитетінің 11.09.2020 жылғы шешімімен (№01/2020 хаттама) мақұлданды, Қоғам Басқармасының 17.09.2020 жылғы шешімімен (№ 31/2020 хаттама) бекітілді. 2020 ж. қыркүйек-қарашада Қоғамның мүдделі тараптарына ақпаратты ашу үшін елеулі аспектілер бойынша сауалнама жүргізілді, оның қорытындысы бойынша Тұрақты даму комитетінің шешімімен бекітілген (23.12.2020 ж. №02/2020 хаттама) Елеулі аспектілердің материалдылығының матрицасы әзірленді. Сауалнама нәтижелері есепте ашу үшін маңызды тақырыптарды қалыптастыру кезінде ескерілді.	Қолданылады	
3.2	Қор және ұйымдар ұзақ мерзімді кезеңде тұрақты даму үшін, оның ішінде акционерлер мен инвесторлар үшін ұзақ мерзімді құнның артуын да қамтитын өзінің экономикалық, экологиялық және әлеуметтік мақсаттарын келісуді қамтамасыз етуге тиіс. Қордағы және ұйымдардағы тұрақты даму экономикалық, экологиялық және әлеуметтік құрауыштардан тұрады.	Қоғамның стратегиялық мақсаттары Директорлар кеңесінің 28.08.2019 жылғы №134 шешімімен бекітілген 2018 - 2028 жж. арналған даму стратегиясында көрсетілді. Сапалы және қолжетімді тұрғын үй беру арқылы Қазақстан Республикасы халқының өмір сүру жағдайын жақсарту, сондай-ақ құрылыстың және «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының жобаларын басқару тиімділігін арттыру Қоғамның негізгі миссиясы болып табылады.	Қолданылады	

		Директорлар кеңесінің 07.12.2017 жылғы №128 шешімімен бекітілген Қоғамның Тұрақты даму саясатында Қоғамның тұрақты даму саласындағы бағыттары үш құрастырушы бөліктен тұрады: экономикалық, экологиялық және әлеуметтік. Сондай-ақ Саясат Қордың қоршаған ортаны қорғау және еңбекті қорғау бойынша мақсаттары мен міндеттерін қамтиды.		
3.3	Қор және ұйымдар үш аспект бойынша өз қызметіне және тәуекелдерге талдау жүргізуі, сондай-ақ өз қызметі салдарларының Мүдделі тараптарға теріс әсерін болдырмауға немесе оны төмендетуге тырысуы тиіс.	Қоғам жыл сайын өзінің тұрақты даму саласындағы қызметіне талдау жүргізеді. 2020 жылы осы Есеп ДК 21.04.2020 ж. №149 шешімімен 2019 жылғы Жылдық есеп құрамында бекітілді. Есеп негізгі үш аспекті бойынша Қоғамның әсерін талдау нәтижелерін және тұрақты даму жүйесін енгізу жөніндегі жоспарларды қамтиды. Тұрақты даму саласындағы тәуекелдер жыл сайын тәуекелдер тіркеліміне енгізіледі, тәуекелдер факторлары, ықтималдығы, маңыздылығы және оларды азайту жөніндегі іс-шаралар өзектілендіріледі. Директорлар Кеңесінің шешімімен бекітілген 2020 жылдарға арналған тәуекелдер тіркелімі «тұрақты даму жөніндегі қағидаттарды уақтылы енгізбеу және іс-шараларды орындамау» тәуекелін қамтиды. Тәуекелдерді басқару бойынша есеп шеңберінде тәуекелдерге үш бағыт бойынша талдау жүргізіледі: Қоғамның экономикалық, әлеуметтік және экологиялық қызметі. Еңбекті қорғау мен қауіпсіздік техникасына қолайсыз әсер етуге қабілетті қауіпті оқиғалардың тәуекелдері тұрақты бағаланады. Сондай-ақ келесі тәуекелдер бағаланды: - экономикалық және әлеуметтік: жылжымайтын мүлікті және құрылыс объектілерін уақтылы іске қоспау тәуекелдері, құрылыс салушылар тарапынан міндеттемелерді орындамау тәуекелі, 2020 жылға арналған Бизнес-жоспарда үй-жайларды жоспарланған деңгейден төмен сату, пандемия салдарынан Қазақстан Республикасында төтенше жағдайдың енгізілуіне байланысты жалға алушылардың төлем қабілеттілігінің нашарлауынан жалдау төлемдерін уақтылы алмау/алмау, Covid-19 жұқтыру қаупі. Қоғам жоғарыда көрсетілген тәуекелдерді барынша азайту бойынша, оның ішінде Басқарма төрағасының блогы арқылы жалға алушыларды уақтылы хабардар ету және сұрауларына ден қою, қызмет көрсететін компаниялармен жұмыс, өнеркәсіптік ортаға Жалдау төлемдерін есепке алу жүйесін қабылдау жөніндегі жұмыстарды бастау, тұрғын үй-жайларды жалға алушыларға жалдау төлемдерін төлеу бойынша және операциялық жалға алу бойынша кейінге қалдыруды ұсыну туралы шешім қабылдау сияқты тәуекелдерді басқару жөніндегі жоспарлы іс-шараларды жүргізу арқылы тиісті шаралар қабылдауды жүзеге асырды. Қоғамда қызметкерлердің 80% қашықтықтан жұмыс істейді. Қажет болған жағдайда, жұмысқа шыққан кезде міндетті түрде Covid-19 тестілеуі жүзеге асырылады. Басқарма Төрағасы мердігер ұйымдармен өткізген кеңестердің қорытындылары бойынша хаттамалық тапсырмалармен басшыларды Объектіде жұмыс жүргізу кезінде «карантин жөніндегі ережеде» көзделген талаптарды қатаң сақтауға міндеттейді. - бедел тәуекелі, атап айтқанда құрылыс жұмыстарын жүргізу кезінде мердігерлік ұйымдар қызметкерлерінің еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарын сақтамау және оларды барынша азайту жөнінде тиісті шаралар қабылдау, оның ішінде құрылыс алаңының қызметкерлері үшін жоспардан тыс нұсқама жүргізу. Директорлар кеңесінде, Басқармада мәселелерді қарау кезінде шешімдерді қабылдау және қабылдамау тәуекелдерін талдау, әлеуметтік-экономикалық салдарларды, қаржылық және құқықтық салдарларды бағалау жүзеге асырылады.	Қолданылады	
3.4	Ашықтық, есеп берушілік, айқындық, этикалық мінез-құлық, мүдделі тараптардың мүдделерін құрметтеу, заңдылық, адам құқықтарын сақтау,	Қоғам БҰҰ Жаһандық шартының негізгі қағидаттарын түсінеді және мойындайды және өз қызметінде оларды ұстайтынын жариялайды.	Қолданылады	

	сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік, мүдделер қақтығысына жол бермеу, жеке басының үлгісі тұрақты даму саласындағы қағидаттар болып табылады.	Бұл қағидаттар Директорлар кеңесінің 07.12.2017 жылғы №128 шешімімен бекітілген Тұрақты даму саясатында айқындалған.		
3.5	Қорда және ұйымдарда тұрақты даму саласындағы басқару жүйесі құрылуға тиіс, ол мынадай элементтерді қамтиды, бірақ олармен шектелмейді: 1) Директорлар кеңесі, атқарушы орган және қызметкерлер деңгейінде тұрақты даму қағидаттарына бейілділік; 2) үш құрауыш (экономика, экология, әлеуметтік мәселелер) бойынша ішкі және сыртқы ахуалды талдау; 3) әлеуметтік, экономика және экология салаларындағы тұрақты даму саласында тәуекелдерді айқындау; 4) мүдделі тараптардың картасын жасау; 5) тұрақты даму саласындағы мақсаттарды және ҚНК айқындау, іс-шаралар жоспарын әзірлеу және жауапты тұлғаларды айқындау; 6) тәуекелдерді басқаруды, жоспарлауды, адами ресурстарды басқаруды, инвестицияларды, есептілікті, операциялық қызметті және басқаларды қоса алғанда, негізгі процестерге, сондай-ақ даму стратегиясына және шешімдер қабылдау процестеріне тұрақты дамуды интеграциялау; 7) тұрақты даму саласындағы лауазымды тұлғалар мен қызметкерлердің біліктілігін арттыру; 8) тұрақты даму саласындағы іс-шараларды жүйелі мониторингілеу және бағалау, мақсаттар мен ҚНК қол жеткізуді бағалау, түзету шараларын қабылдау, тұрақты жақсарту мәдениетін енгізу.	1) Жарғыда, Директорлар кеңесі туралы ережеде, Басқарма туралы ережеде Қоғамның басқару органдарының тұрақты даму саласындағы құзыреттері бекітілді. Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 7 желтоқсандағы №I13 шешімімен құзыретіне Қоғамның тұрақты дамуы жөніндегі мәселелер кіретін Стратегиялық және инвестициялық мәселелер жөніндегі комитет туралы ережеге өзгерістер мен толықтырулар бекітілді. Басқарма төрағасы Басқарма мүшелері арасында функцияларды бөлу, соның ішінде тұрақты даму бойынша функционалдық міндеттерді бекіту жөнінде бұйрықты бекітті. 2) GRI нұсқаулығына сәйкес Қоғамның жылдық есебіне кіретін, үш құрауыш (экономика, экология, әлеуметтік мәселелер) бойынша ахуалды талдауды қамтитын тұрақты даму саласында есеп жыл сайынғы негізге дайындалады. 3) Тұрақты даму саласындағы тәуекелдер Директорлар кеңесінің 04.11.2019 жылғы №145 шешімімен бекітілген 2020 жылға Тәуекелдер тіркелімінің жобасына енгізілді. Осы тәуекелдердің талдауы тәуекелдер бойынша тиісті есептерде ұсынылған: экономикалық және әлеуметтік қызметте – ҚНК-ге қол жеткізбеу және бедел тәуекелдері. 4) Қоғамның Стейкхолдерлер картасы Қоғам Басқармасының 17.09.2020 ж. №31/2020 шешімімен бекітілді. 5) Тұрақты даму саласындағы мақсаттар Директорлар кеңесінің 07.12.2017 жылғы №128 шешімімен бекітілген Тұрақты даму саясатында белгіленді. Тұрақты даму саласындағы ҚНК 2018 жылы Қоғамның Даму стратегиясы шеңберінде бекітілді. Тұрақты даму комитеті 23.12.2020 жылы Қоғам қызметіне қолданылатын тұрақты даму бастамаларын қарады, тұрақты дамудың 8 бастамасы анықталды және осы салада 9 ҚНК белгіленді: - Корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі жоспардың іс-шараларын іске асыру дәрежесі; - Таза табыс; - тартылған капиталдың рентабельділігі (ROACE); - Таза активтердің құны (NAV); - Қарыз/капитал; - EBITRA; - Әрбір тұрғын үй кешені бойынша қызмет сапасына қанағаттану деңгейі. -Персоналдың еліктіргендің индексі; - имиджді арттыру үшін ақпараттық белсенділік. Директорлар кеңесі 2020 жылы жоғарыда көрсетілген ҚНК Бизнес-жоспар шеңберінде және тиісінше басшы қызметкерлердің қызметін бағалау үшін бекітілді. Тұрақты даму қағидаттарын енгізу жөніндегі іс-шаралар жоспары Корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі 2020-2021 жылдарға арналған жоспарда көрсетілді, онда да жауапты құрылымдық бөлімшелер мен іс-шараларға қатысушылар бекітілді. 6) Тұрақты дамуды негізгі бизнес-процестерге біріктіруге қойылатын талаптар Тұрақты даму саясатына енгізілді. Тұрақты даму қағидаттары негізгі процестерге біріктірілді: тәуекелдерді басқару (тәуекелдер тіркелімі тұрақты даму саласындағы тәуекелдерді қамтиды), жоспарлау (тұрақты даму саласындағы ҚНК), адами ресурстарды басқару (әлеуметтік саясатты іске асыру), инвестициялар (жайлы тұрғын үйдің қолжетімділігін арттыру және тұрғын үй инфрақұрылымын, құрылыс	Ішінара қолданылады	Жүйе бизнес үдерістерді, нормативтік құжаттарды өзектендіруге, жауапты құрылымдық бөлімшелер мен жетекшілік ететін басшыларды бекітуге байланысты қалыптастыру сатысында.

		объектілерін дамыту мақсатында жобаларды іске асыру), GRI нұсқаулығына сәйкес тұрақты даму саласындағы есептілік, операциялық қызмет (құрылыс объектілерінде жаңа жұмыс орындарын ашу және т.б.), даму стратегиясы (стратегиялық ҚНК). 2018 жылдан бастап Қоғамда комплаенс-бақылаушы қызметі құрылып, комплаенс-бақылаушы штат бірлігі енгізілді. Мүдделі тараптардың өтініштері мен шағымдарына мониторинг жүргізілуде. Тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алу шарттарына жеткізушілерді іріктеу процесі шеңберінде Өнім берушілер мен қосалқы мердігерлерді іріктеу үшін қосымша өлшемдер ретінде этикалық қағидаттар мен корпоративтік әлеуметтік жауапкершіліктің жоғары деңгейін сақтау жөніндегі талаптар енгізілді. «Жасыл орам» әкімшілік ғимаратының Т4 блогында және «Қазына Тауэр» әкімшілік ғимаратында өрт болған жағдайда эвакуациялық жаттығуды дайындау және өткізу жоспарлары бекітілді. Тұрақты негізде өрт қауіпсіздігі бойынша нұсқамаларды есепке алу журналы жүргізіледі. Ғимараттарды пайдаланушы ұйымдардың персоналымен ықтимал штаттан тыс жағдайларға, өрттер мен аварияларға ден қою бойынша практикалық пысықтаумен (жаттығумен) дайындық іс-шаралары жүргізілді. Кеңселерде ТЖ кезінде тыныс алу және көру органдарын қорғау үшін жеке құтқару құрылғылары орнатылған. «Самұрық-Қазына» компаниялар тобында волонтерлік қозғалысты дамыту шеңберінде Қоғам қызметкерлері волонтерлік қозғалысқа белсенді қатысады, 2020 жылы Қоғам қызметкерлері қатарынан волонтерлер тобы құрылды, қызметкерлер әлеуметтік көмек көрсетуге, экожобаларды, білім беру жобаларын және т. б. іске асыруға бағытталған акциялар мен іс-шараларға қатысады. Оңтүстік Қазақстан облысының аудандарын су басқан кезде жылжымайтын мүлік объектілерін қалпына келтіруге айтарлықтай көмек көрсетілді, оның ішінде қызметкерлердің жалақысынан қаражат аударылды. Сондай-ақ Қоғам қызметкерлері Донор күніне қатысты және тұрақты донор болып табылады. Сондай-ақ соғыс ардагерлеріне, онкологиялық стационарда емделіп жатқан балаларға, көп балалы отбасылар мен мүгедектерге әлеуметтік қолдау және көмек көрсетілді. 7) Сатып алу департаментінің және Объектілерді пайдалану басқармасының жауапты қызметкері қоршаған ортаны қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік мәселелері бойынша тұрақты негізде оқытудан өтеді. 8) тұрақты даму саласындағы іс-шараларды мониторингілеу және бағалау Корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі жоспардың орындалуы жөніндегі тоқсан сайынғы есептер және Қоғамның жыл сайынғы жылдық есебі шеңберінде жүргізіледі. Бизнес-жоспарды орындау бойынша есептер шеңберінде ҚНК қол жеткізуді бағалау және басшы қызметкерлердің ҚНК бағалау. Директорлар кеңесінің қарау нәтижелері бойынша тиісті құжаттарға түзетулер, өзгерістер мен толықтырулар енгізіледі.		
3.6	Қор және компаниялар қызметтік, коммерциялық және заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын ақпаратты қорғауды қамтамасыз етуді ескере отырып, мүдделі тараптар үшін өз қызметінің айқындығы мен ашықтығын қамтамасыз ету мақсатында тұрақты даму саласындағы есептілікті жыл сайын жариялайды. Тұрақты даму саласындағы сесптілікті Директорлар кеңесі бекітеді.	GRI басшылығына сәйкес тұрақты даму жөніндегі есеп Директорлар кеңесінің 21.04.2020 ж. № 149 шешімімен 2019 жылға жылдық есеп құрамында бекітілді (сайтқа сілтеме: https://skcn.kz/ru/news/otchety-ob-ustoychivom-razvitii) және веб-сайтта орналастырылған. Сондай-ақ веб-сайтта «Тұрақты даму» бөлімі бар, мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл қағидаттарымен толықтырылды: https://skcn.kz/ru/page/obshchaya-informaciya;	Қолданылады	

		https://skcn.kz/ru/page/vzaimodeystvie-s-zainteresovannymi-storonami. Қоғамның интернет-ресурсы тұрақты дамудың негізгі аспектілерінің кіші бөлімдері кіретін «Тұрақты даму» жеке тарауын қамтиды.		
3.7	Қор және ұйымдар әріптестермен қарым-қатынаста тұрақты даму қағидаттарын қабылдау және сақтау бойынша шаралар қабылдауы тиіс.	1) Қоғам серіктестермен қарым-қатынаста тұрақты даму қағидаттарын сақтауға тырысады. Стейкхолдерлермен қарым-қатынас бойынша талаптар мен қағидаттар Тұрақты даму саясатында бекітілді. 2) Қоғамның Құрылыс салушылармен жасалған шарттарында қаржыны мақсатқа сай емес пайдаланумен, құрылыс жұмыстарын сапасыз орындаумен, анықталған кемшіліктерді жоймаумен, құрылыс салушының лауазымды тұлғаларына қатысты қылмыстық іс қозғаумен және т.б. байланысты шартты бұзу жағдайлары көзделген.	Қолданылады	
4. Акционерлердің (қатысушылардың) құқықтары және акционерлерге (қатысушыларға) әділ қатынас				
4.1	Акционерлердің (қатысушылардың) құқықтарын сақтау Қорға және ұйымдарға инвестициялар тарту үшін негізгі шарт болып табылады. Ұйым акционерлердің (қатысушылардың) құқықтарын іске асыруды қамтамасыз етуге тиіс. Ұйымда бірнеше акционер (қатысушы) болған кезде, олардың әрқайсысына әділ қарым-қатынас қамтамасыз етілуге тиіс.	«Самұрық-Қазына» АҚ Қоғамның Жалғыз акционері болып табылады. Акционердің құқықтарын іске асыру ҚР Заңнамасына, Жарғыға сәйкес жүзеге асырылады.	Қолданылады	
4.2	Акционерлердің (қатысушылардың) құқықтары, міндеттері мен құзыреттері қолданыстағы заңнамаға, құрылтай құжаттарға сәйкес белгіленіп бекітіледі. Акционерлердің (қатысушылардың) құқықтары Қазақстан Республикасының заңнамасында, ұйымның жарғысында және ақпаратты ашу саласындағы ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен шешім қабылдау үшін жеткілікті ақпаратты уақтылы алуды; акционерлердің (қатысушылардың) жалпы жиналысына қатысуды және өз құзыретінің мәселелері бойынша дауыс беруді; Директорлар кеңесінің (қадағалау кеңесінің және атқарушы органның) сандық құрамын, өкілеттілік мерзімін айқындауға, оның мүшелерін сайлауға және олардың өкілеттіктерін тоқтатуға, сондай-ақ сыйақы мөлшері мен оны төлеу шарттарын айқындауға қатысуды; айқын және ашық дивидендтік саясаттың негізінде акционерлердің (қатысушылардың) жалпы жиналысының шешімімен айқындалатын мөлшерде және мерзімде дивидендтер алуды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді.	Акционерлердің құқықтары, міндеттері және құзыреттері Қоғамның Жарғысында бекітілді. Жарғыға және Қоғамның Ақпаратты ашу тәртібіне, сондай-ақ Қордың ішкі құжаттарына сәйкес акционер қажетті ақпаратты жылдық есептен, интернет сайттан, ақпараттық материалдардан, брифингтерден, сұрау салу арқылы және т.б. тәсілмен алады. Жалғыз акционердің Қоғаммен әрекеттесуі «Самұрық-Қазына» АҚ портфельдік компанияларымен өзара әрекеттесу жөніндегі саясатта регламенттеледі («Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2019 жылғы 26 желтоқсандағы №42/19 хаттамасы). Жалғыз акционердің Қоғаммен өзара іс-қимылы Директорлар кеңесі арқылы акционердің функциялары мен құқықтарын іске асыру арқылы, оның ішінде Директорлар кеңесіндегі өз өкілдері арқылы және операциялық қызметке араласпай, қызметтің мақсатты көрсеткіштерін белгілеу арқылы жүзеге асырылады. Қазақстан Республикасының заңнамасымен және Ұйымның жарғысымен акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдерді Жалғыз акционер жеке өзі қабылдайды және шешімдер жазбаша түрде ресімделуге жатады. Тәуелсіз директорларды іріктеу рәсімі «Самұрық-Қазына» АҚ компанияларының тәуелсіз директорларын іріктеу қағидаларында регламенттеледі. Тәуелсіз директорларға сыйақы төлеу «Самұрық-Қазына» АҚ Компанияларының тәуелсіз директорларына сыйақы төлеу және олардың шығындарын өтеу қағидаларында регламенттеледі. Акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайызынан астамы меншік немесе сенімгерлік басқару құқығымен Қорға тиесілі компаниялардың таза пайданы бөлуі және дивидендтерді төлеуі Қордың еншілес ұйымдарға қатысты бекіткен дивидендтік саясатына сәйкес жүзеге асырылады.	Қолданылады	
4.3	Ұйымдарда миноритарлық акционерлерді (қатысушыларды) қоса алғанда, бірнеше акционер (қатысушы) болған жағдайда, корпоративтік басқару жүйесі барлық акционерлерге (қатысушыларға) әділ қарым-қатынасты қамтамасыз етуге және олардың құқықтарын іске асыруға тиіс, бұл ұйымның жарғысында бекітілуге тиіс.		Қолдануға болмайды	

5. Директорлар кеңесінің және атқарушы органның тиімділігі				
5.1	Директорлар кеңесі акционерлердің жалпы жиналысына есеп беретін, ұйымға стратегиялық басшылықты және атқарушы органның қызметін бақылауды қамтамасыз ететін басқару органы болып табылады. Директорлар кеңесі осы Кодекстің барлық ережелерін енгізуді қамтамасыз етеді. Атқарушы орган Директорлар кеңесіне есеп береді, ұйымның күнделікті қызметіне басшылықты жүзеге асырады және оның стратегияға, даму жоспарына және акционерлердің жалпы жиналысы мен Директорлар кеңесі қабылдаған шешімдерге сәйкестігін қамтамасыз етеді.	Бұл функциялар Қоғамның Жарғысында бекітілді.	Қолданылады	
5.2	Директорлар кеңесіне Ұйымды басқару және Атқарушы органның қызметін бақылау үшін жеткілікті өкілеттіктер берілуге тиіс. Директорлар кеңесі өз функцияларын жарғыға сәйкес орындайды және мынадай мәселелерге: 1) даму стратегиясын айқындауға (бағыттар және нәтижелер); 2) даму жоспары қызметінің негізгі көрсеткіштерін қоюға және оларды мониторингтеуге; 3) тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің тиімді жұмыс істеуін ұйымдастыруға және оны қадағалауға; 4) Директорлар кеңесі құзыретінің шеңберінде ірі инвестициялық жобаларды және басқа да негізгі стратегиялық жобаларды бекітуге және олардың тиімді іске асырылуының мониторингіне; 5) атқарушы органның басшысын және мүшелерін сайлауға, оларға сыйақы беруге, олардың сабақтастығын жоспарлауға және қызметін қадағалауға; 6) корпоративтік басқаруға және этикаға; 7) ұйымда осы Кодекс ережелерінің және Қордың іскерлік этика саласындағы корпоративтік стандарттарының (Іскерлік этика кодексінің) сақталуына ерекше назар аударады.	Бұл функциялар Қоғамның Жарғысында, Директорлар кеңесінің және оның комитеттерінің Ережесінде бекітілді және іс жүзінде орындалады. Қоғамның жарғысына «Самұрық-Қазына» АҚ-ның 2020 жылғы 06 сәуірдегі №11/20 шешімімен, оның ішінде Атқарушы органның құзыретін бірқатар мәселелер бойынша Директорлар кеңесіне беру бөлігінде толықтырулар енгізілді, оның ішінде: - Қоғам акцияларын төлеуге берілген немесе ірі мәміле нысаны болып табылатын мүліктің нарықтық құнын бағалау бойынша бағалаушының қызметіне төлем мөлшерін белгілеу; - Қазақстан Республикасының аумағында Қоғамның филиалдары мен өкілдіктерін құру және жабу туралы шешімдер қабылдау, сондай-ақ олар туралы Ережелерді бекіту; - Қоғамның міндеттемелерін оның меншікті капиталы мөлшерінің он және одан да көп пайызын құрайтын шамаға ұлғайту; - басқа заңды тұлғалардың акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) он және одан да көп пайызын сенімгерлік басқаруға беру туралы шешім қабылдау.	Ішінара қолданылады	Жалғыз акционердің 2018 жылғы 16 қарашадағы № 34/18 шешімімен Қоғам Жарғысына Портфельдік компаниялардың бірінші басшысын тағайындау бойынша құзыретін Директорлар кеңесінен Жалғыз акционердің құзыретіне беру бөлігінде өзгеріс енгізілді.
5.3	Директорлар кеңесінің мүшелері өздерінің міндеттерін тиісінше орындауға және ұйымның ұзақ мерзімді құнын арттыруды және тұрақты дамуын қамтамасыз етуге тиіс. Ұйымның Директорлар кеңесі акционерлерге есеп береді. Бұл есеп берушілік акционерлердің жалпы жиналысы тетігі арқылы іске асырылады.	Бұл функция Қоғамның Директорлар кеңесі туралы ережесіне «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2019 жылғы 20 мамырдағы №17/19 шешімімен бекітілген өзгерістер мен толықтырулырмен бекітілді.	Қолданылады	
5.4	Директорлар кеңесінде және оның комитеттерінде ұйымның мүдделерінде және барлық акционерлерге әділ қарым-қатынас және тұрақты даму қағидаттары ескеріле отырып, тәуелсіз, объективті және тиімді шешімдердің қабылдануын қамтамасыз ететін дағдылардың, тәжірибе мен білімнің теңгерімі сақталуға тиіс.	Бұл функция Қоғамның ДК туралы ережесіне «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2019 жылғы 20 мамырдағы №17/19 шешімімен бекітілген өзгерістер мен толықтырулырмен бекітілді.	Қолданылады	
5.5	Директорлар кеңесінің құрамында тәжірибесі, жеке басының сипаттамалары және гендерлік құрамы бойынша әртүрлілікті қамтамасыз ету қажет. Директорлар кеңесінің құрамына қабылданатын шешімдердің тәуелсіздігін және барлық акционерлерге әділ қарым-қатынасты қамтамасыз ету үшін жеткілікті санда тәуелсіз директорлар кіруге тиіс. Компанияның Директорлар кеңесінің құрамындағы тәуелсіз директорлардың ұсынылатын саны Директорлар кеңесінің мүшелері жалпы санының елу пайызына дейінгі шаманы құрайды.	Бұл талаптар Қоғамның ДК туралы ережесінде бекітілді. Есеп беру кезеңінің соңына Қоғамның ДК құрамы 3 мүшеден тұрған болатын: Директорлар кеңесінің Төрағасы, Жалғыз акционердің өкілі және тәуелсіз директор. Жарғыға сәйкес Директорлар кеңесі кемінде үш мүшеден тұрады. Іс жүзінде Директорлар кеңесінің құрамына 3 мүше кіреді.	Қолданылады	

5.6	Акционерлердің жалпы жиналысы үміткерлердің құзыретін, дағдыларын, жетістіктерін, іскерлік беделі мен кәсіби тәжірибесін ескере отырып, айқын және ашық рәсімдердің негізінде Директорлар кеңесінің мүшелерін сайлайды. Директорлар кеңесінің жекелеген мүшелерін немесе оның толық құрамын жаңа мерзімге қайта сайлау кезінде олардың ұйымның Директорлар кеңесі қызметінің тиімділігіне қосқан үлесі назарға алынады.	Директорлар кеңесінің мүшелерін сайлау рәсімі «Самұрық-Қазына» АҚ компанияларының Директорлар кеңестерінің құрамын қалыптастыру қағидаларында реттелген. «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2018 жылғы 24 қыркүйектегі № 27/18 шешімімен 3 (үш) жыл өкілеттік мерзімімен 3 (үш) адамнан тұратын Директорлар кеңесінің құрамы айқындалды: ДК Төрағасы Е.Б. Тұтқышев, ЖА өкілі Е.Б. Жанәділ және тәуелсіз директор Д. В. Ларионов. 2020 жылы «Самұрық-Қазына» АҚ-ның 2020 жылғы 07 қыркүйектегі № 32/20 шешіміне сәйкес ДК құрамында мынадай өзгерістер болды: - ДК төрағасы Е. Б. Тұтқышевтің өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылды.; - ДК қазіргі мүшесі Е.Б. Жанәділ Қоғам ДК төрағасы болып сайланды; - ДК құрамына Жалғыз акционер тарапынан Қоғамға жетекшілік еткен және 2018 жылғы қыркүйектен бастап ДК отырыстарына куратор ретінде қатысқан Ә.К. Мұратбаев алғаш рет сайланды. Директорлар кеңесінің мүшелерін Директорлар кеңесінің қазіргі құрамына бірінші сайлау күні: Е.Б. Жанәділдің - 2018 жылғы 23 сәуір, Директорлар кеңесінің Төрағасы ретінде – 2020 жылғы 07 қыркүйек; Д.В. Ларионов - тәуелсіз директор ретінде 2017 жылғы 8 қараша. Ә.К. Мұратбаев – Жалғыз акционердің өкілі ретінде 2020 жылғы 07 қыркүйек. Директорлар кеңесінің құрамында Үкімет мүшелері және мемлекеттік қызметшілер жоқ. Директорлар кеңесі мүшелерінің өкілеттік мерзімі Директорлар кеңесінің бүкіл өкілеттік мерзіміне сәйкес келеді және акционерлердің жалпы жиналысы Директорлар кеңесінің жаңа құрамын сайлау бойынша шешім қабылдаған сәтте аяқталады. Директорлар кеңесінің мүшелері үш жылға дейінгі мерзімге сайланады, кейіннен қызметінің қанағаттанарлық нәтижелері жағдайында тағы да үш жыл мерзімге қайта сайлануы мүмкін. Директорлар кеңесінің құрамына қатарынан алты жылдан астам мерзімге (мысалы, үш жылдық екі мерзім) сайланудың кез келген мерзімі Директорлар кеңесінің құрамын сапалық жағынан жаңарту қажеттілігі ескеріле отырып, ерекше қаралуға тиіс. Тәуелсіз директор Директорлар кеңесіне қатарынан тоғыз жылдан астам мерзімге сайлана алмайды. Ерекше жағдайларда тоғыз жылдан астам мерзімге сайлауға жол беріледі, тәуелсіз директорды Директорлар кеңесіне сайлау Директорлар кеңесінің осы мүшесін сайлаудың қажеттілігін және осы фактордың шешімдер қабылдау тәуелсіздігіне әсерін егжей-тегжейлі түсіндірумен жыл сайын жүргізілуге тиіс. Өзінің тағайындалуымен, сайлануымен және қайта сайлануымен байланысты шешімдер қабылдауға бір де бір тұлға қатыспауға тиіс.	Ішінара қолданылады	Қоғамда Аға тәуелсіз директор жоқ. Бұл ретте Акционердің 2018 жылғы 24 қыркүйектегі №27/18 шешімімен Директорлар кеңесінің құрамы 3 мүше деп белгіленді, оның ішінде ДК 2 мүшесі акционердің өкілдері, ДК 1 мүшесі тәуелсіз директор болып табылады.
5.7	Директорлар кеңесі Директорлар кеңесіне жаңадан сайланған мүшелер үшін лауазымға кіріспе бағдарламасын және Директорлар кеңесінің әрбір мүшесі үшін кәсіби даму бағдарламасын бекітеді. Корпоративтік хатшы осы бағдарламаны іске асыруды қамтамасыз етеді.	Лауазымға кіріспе саясаты Қоғамның ДК 29.08.2012 ж. №65 шешімімен бекітілді. 2020 жылы «Самұрық-Қазына» АҚ-ның 2020 жылғы 07 қыркүйектегі № 32/20 шешіміне сәйкес ДК құрамында мынадай өзгерістер болды: - ДК төрағасы Е. Б. Тұтқышевтің өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылды.; - ДК қазіргі мүшесі Е.Б. Жанәділ Қоғам ДК төрағасы болып сайланды; - ДК құрамына Жалғыз акционер тарапынан Қоғамға жетекшілік еткен және 2018 жылғы қыркүйектен бастап ДК отырыстарына куратор ретінде қатысқан Ә.К. Мұратбаев алғаш рет сайланды.	Қолданылады	

		Осылайша, жаңадан сайланған ДК төрағасы мен ДК мүшесінде жаңа лауазымға біртіндеп ауысуға жеткілікті уақыт болды және сәйкесінше ДК сабақтастығы сақталды. 2020 жылғы қыркүйек-қазанда Корпоративтік хатшы ДК жаңадан сайланған мүшесі Ә.К. Мұратбаевты лауазымға енгізу жөніндегі іс-шараны жүзеге асырды.		
5.8	Директорлар кеңесінің төрағасы Директорлар кеңесіне жалпы басшылық ету үшін жауап береді, Директорлар кеңесінің өзінің негізгі функцияларын толық және тиімді іске асыруын, Директорлар кеңесі мүшелері, ірі акционерлер мен атқарушы органның арасында сындарлы диалогтың құрылуын қамтамасыз етеді.	Бұл талаптар Жарғыда және Директорлар кеңесі туралы ережеде бекітілді.	Қолданылады	
5.9	Директорлар кеңесі төрағасының және атқарушы орган басшысының рөлі мен функцияларының аражігі нақты ажыратылуға және ұйымның жарғысында, Директорлар кеңесі және атқарушы орган туралы ережелерде бекітілуге тиіс.	Бұл талаптар Жарғыда және Директорлар кеңесі туралы ережеде бекітілді.	Қолданылады	
5.10	Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақының деңгейі ұйымды табысты басқару үшін талап етілетін Директорлар кеңесінің осындай деңгейдегі әрбір мүшесін тарту, ұстау және уәждеу үшін жеткілікті болуға тиіс. Ұйымның Директорлар кеңесінің мүшесіне сыйақы белгілеу Қор әзірлейтін әдіснамаға сәйкес жүзеге асырылады, бұл ретте осы тұлғаның Директорлар кеңесінің құрамына қатысуынан ұйым үшін күтілетін жағымды әсер назарға алынуға тиіс. Бірнеше акционері бар ұйымдарда Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақы берудің тиісті қағидалары Қор әдіснамасының негізінде әзірленеді және ол акционерлердің жалпы жиналысында бекітіледі. Ұйымның Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы комитеті тәуелсіз директорларға үміткерлерге берілетін сыйақы мөлшері бойынша ұсыныс енгізеді.	Іс жүзінде Директорлар кеңесінің мүшелері Жалғыз акционердің шешімімен тағайындалады. Тәуелсіз директорларды қоспағанда, Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшелері өз қызметін өтеусіз негізде жүзеге асырады. Жыл сайын ЖА тәуелсіз директорлардың тиімділігі туралы ақпарат жинайды. Ұйымның Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы комитеті тәуелсіз директорларға үміткерлерге берілетін сыйақы мөлшері бойынша ұсыныс енгізеді. Өзінің сыйақысына байланысты шешімдер қабылдауға бір де бір тұлға қатыспайды. Бұл талаптар «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялары директорлар кеңесінің құрамын құру ережесінде бекітілді.	Қолданылады	
5.11	Директорлар кеңесінің комитеттері Директорлар кеңесінің құзыретіне кіретін мәселелерді жан-жақты және мұқият қарауға және аудит, тәуекелдерді басқару, Қордың және ұйымдардың тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алу қағидаларын тиісінше және тиімді қолдану, Директорлар кеңесі мен атқарушы органның мүшелерін тағайындау және сыйақы беру, тұрақты даму, оның ішінде еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау сияқты бағыттар бойынша қабылданатын шешімдердің сапасын арттыруға ықпал етеді. Комитеттердің болуы Директорлар кеңесінің мүшелерін Директорлар кеңесінің құзыреті шеңберінде шешімдер қабылдау жауапкершілігінен босатпайды.	Бұл талаптар Жарғыда және Директорлар кеңесі туралы ережеде бекітілді. Директорлар кеңесі жанында мынадай: 1) Аудит жөніндегі комитет; 2) Тағайындау және сыйақы беру жөніндегі комитет; 3) Стратегиялық және инвестициялық мәселелер жөніндегі комитет құрылды. Комитеттердің ережелеріне сәйкес: - төрағалар тәуелсіз директорлар болып табылады. - Аудит жөніндегі комитет тәуелсіз директорды (-ларды) қоса алғанда, кемінде екі мүшеден тұруы тиіс. - Стратегиялық және инвестициялық мәселелер жөніндегі комитет әдеттегідей,тәуелсіз директорлар қатарынан кемінде үш мүшеден тұруы тиіс. - Тағайындау және сыйақы беру жөніндегі комитет тәуелсіз директорды (-ларды) қоса алғанда, кемінде екі мүшеден тұруы тиіс.	Ішінара Қолданылады	Директорлар кеңесінің комитеттері Жалғыз акционердің 2018 жылғы 24 қыркүйектегі №27/18 шешімімен ДК құрамын 3 (үш) адамға қысқартуды қабылдағанға дейін әрекет етті. Қазіргі уақытта комитеттер кворум болмағандықтар өткізілмейді.
5.12	Директорлар кеңесінің отырыстарын дайындау және өткізу оның қызметінің барынша нәтижелі болуына ықпал етуге тиіс. Директорлар кеңесінің мүшелері өз міндеттерін орындау үшін толық, өзекті және уақтылы ақпаратқа қолжетімділікке ие болуға тиіс.	Бұл талаптар Директорлар кеңесі туралы ережеде бекітілді. Директорлар кеңесі өз функцияларын тиімді орындау үшін үнемі отырыстар өткізеді. Директорлар кеңесінің отырыстары күнтізбелік жылдың басына дейін бекітілетін жұмыс жоспарына сәйкес өткізіледі. Директорлар кеңесінің және оның комитеттерінің отырыстарын өткізу бетпе-бет немесе сырттай дауыс беру нысандары арқылы жүзеге асырылады, бұл ретте сырттай дауыс беру нысанындағы отырыстардың саны барынша азайтылған. Маңызды және стратегиялық сипаттағы мәселелерді қарау және олар бойынша шешімдер қабылдау Директорлар кеңесінің	Қолданылады	

		бетпе-бет дауыс беру нысанындағы отырыстарында ғана жүзеге асырылады. Ерекше жағдайларда Директорлар кеңесінің отырысының екі нысанын да үйлестіруге болады. Директорлар кеңесінің отырыстарына корпоративтік хатшы талқылау және қабылданған шешімдердің қорытындыларын толық көлемде көрсете отырып, тиісті түрде хаттама жүргізеді. 2020 жылы «Samruk-Kazyna Construction» АҚ Директорлар кеңесінің 8 бетпе-бет отырысы өткізілді (№148 - 155 отырыстар). Қоғам қызметінің негізгі аспектілері бойынша барлығы 104 мәселе қаралды. Директорлар кеңесінің отырыстарына материалдар Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшелеріне корпоративтік басқару кодексінде белгіленген мерзім ішінде, атап айтқанда, отырысқа дейін 7 күнтізбелік күннен кешіктірмей, ал аса маңызды мәселелер бойынша отырысқа дейін 15 жұмыс күнінен кешіктірмей ұсынылды. ДК мүшелеріне ДК отырыстарының күн тәртібіне сәйкес қашықтан жедел жеткізу үшін Қоғамның бұлтты серверінде қорғалған байланыс арнасы бар ДК материалдары ұсынылады.		
5.13	Директорлар кеңесі, Директорлар кеңесінің комитеттері және мүшелеріўйымның Директорлар кеңесі бекіткен құрылымдалған процесс шеңберінде жыл сайынғы негізде бағалануға тиіс. Осы процесс Қордың әдіснамасына сәйкес келуге тиіс. Бұл ретте үш жылда кемінде бір рет бағалау тәуелсіз кәсіби ұйымды тарта отырып жүргізіледі.	Қоғамда Директорлар кеңесінің тиімділігін бағалау процесі сақталады. ДК 27.02.2018 жылғы №130 шешімімен Қордың әдіснамасы негізінде Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің, Директорлар кеңесі төрағасының, мүшелерінің және Корпоративтік хатшысының қызметін бағалау саясаты бекітілді. Осы Саясатқа сәйкес Директорлар кеңесі кеңесшіні тарта отырып, сауалнама жүргізу және сұхбат жүргізу жолымен немесе келесі аралас тәсілді пайдалана отырып: кеңесші тарапынан процесті үйлестіру кезінде өз күшімен бағалауды жүргізе алады. Жалғыз акционер өз бағасын дербес немесе Кеңесшіні тарта отырып жүргізе алады. Тәуелсіз бағалау үш жылда кемінде бір рет жүргізіледі. Бұл ретте, егер есепті кезеңде Қоғамда тәуелсіз кеңесшілерді тарта отырып, корпоративтік басқару диагностикасы жүргізілген жағдайда, процестердің қайталануына жол бермеу мақсатында, осындай есепті кезеңде жеке бағалау жүргізу қажеттілігі жоқ. Директорлар кеңесінің 2020 жылғы 09 қарашадағы шешімімен 2019-2020 жылдардың қорытындылары бойынша сауалнама және сұхбат жүргізу арқылы Директорлар кеңесінің, Директорлар кеңесі Төрағасының, мүшелерінің және корпоративтік хатшының қызметіне бағалау жүргізу туралы шешім қабылданды. Жұмыс көлемі жалпы Директорлар кеңесінің, Директорлар Кеңесі Төрағасының қызметін бағалауды, Директорлар кеңесінің әрбір мүшесінің қызметін жеке бағалауды, Директорлар кеңесі комитеттері мен Корпоративтік хатшының жұмысын бағалауды қамтыды. Жүргізілген бағалау нәтижелері Директорлар кеңесінің 2021 жылғы 04 наурыздағы №156 отырысында қаралды. Директорлар кеңесінің, Директорлар Кеңесі Төрағасының, мүшелерінің және корпоративтік хатшының қызметін бағалау қорытындылары бойынша атқарушы органның қысқа мерзімді ҚНК сияқты мәселелер бойынша уақыт өте келе Директорлар Кеңесінің басқа шешімдер қабылдауы керек пе, жоқ па, соны бағалау үшін Директорлар кеңесі стратегияға қатысты қабылдаған шешімдерге ретроспективті талдау жүргізу айтарлықтай жақсартуды талап етеді. Корпоративтік басқару практикасын жалғастыру тұрақты даму қағидаттарын ілгерілету, Директорлар кеңесіне материалдарды уақтылы ұсыну және олардың сапасын арттыру сияқты бағыттарда талап етіледі. Директорлар кеңесінің жұмысын жақсарту үшін облыстарға сүйене отырып, Директорлар кеңесі 2021 жылғы 04 наурыздағы ұсынымдар әзірледі және	Қолданылады	

		Корпоративтік басқаруды жетілдірудің 2021-2022 жылдарға арналған жоспарға енгізілді. 2021 жылы Жалғыз акционер Қоғамның директорлар кеңесінің 2019 жылғы тәуелсіз бағасын қамтитын тәуелсіз кеңесшілердің Қоғамда корпоративтік басқарудың диагностикасын жүргізуін жоспарлап отыр.		
5.14	Бағалау Директорлар кеңесінің және оның мүшелерінің әрқайсысының ұйымның ұзақ мерзімді құнының өсуіне және орнықты дамуына үлесін айқындауға, сондай-ақ бағыттарын анықтауға және жақсартуға арналған шараларды ұсынуға мүмкіндік беруге тиіс. Директорлар кеңесінің мүшелерін қайта сайлау немесе олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату кезінде бағалау нәтижелері назарға алынады.	Директорлар кеңесінің мүшелерін қайта сайлау немесе олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату кезінде бағалау нәтижелері назарға алынады деген ереже Қоғамның Директорлар кеңесінің, оның комитеттерінің, Төрағасының, Директорлар кеңесі мүшелерінің және корпоративтік хатшысының қызметін бағалау саясатында бекітілді.	Қолданылады	
5.15	Директорлар кеңесінің қызметін және Директорлар кеңесінің, атқарушы органның акционерлермен өзара іс-қимылын тиімді ұйымдастыру мақсатында Директорлар кеңесі корпоративтік хатшыны тағайындайды.	Бұл талаптар Жарғыда, Директорлар кеңесі туралы ережеде, Корпоративтік хатшы туралы ережеде бекітілді. Корпоративтік хатшы Директорлар кеңесіне есеп береді және компанияның атқарушы органына тәуелді емес. Корпоративтік хатшының негізгі міндеттері Директорлар кеңесі, жалғыз акционер тарапынан корпоративтік шешімдерді уақытылы және сапалы қабылдауда көмек көрсетуді, Директорлар кеңесінің мүшелері үшін олардың қызметінің және Кодекстің ережелерін қолданудың барлық мәселелері бойынша кеңесші ретіндегі рөлін атқаруды, сондай-ақ осы Кодекстің іске асырылуына мониторингті және Қор мен ұйымдарда корпоративтік басқаруды жетілдіруге қатысуды қамтиды. Сондай-ақ Корпоративтік хатшы осы Кодекстің қағидаттары мен ережелерін сақтау бойынша есепті дайындайды. Есеп Қордың жалдық есебі құрамына енгізіледі.	Қолданылады	
5.16	Компанияларда алқалы атқарушы орган құрылады, қалған ұйымдарда, сондай-ақ компания - бірлескен кәсіпорын құрылған жағдайда, акционерлердің (қатысушылардың) қалауы бойынша ол алқалы немесе жеке-дара болуы мүмкін. Атқарушы органның басшысы және мүшелері жоғары кәсіби және жеке басы сипаттамаларына ие болуға, сондай-ақ мінсіз іскерлік беделді иеленуге және жоғары этикалық стандарттарды ұстануға тиіс.	Қоғам Жарғысының 39-тармағына сәйкес ағымдағы қызметке басқаруды Қоғамның атқарушы органы - Басқарма жүзеге асырады.	Қолданылады	
5.17	Атқарушы орган Директорлар кеңесіне есеп береді және ұйымның күнделікті қызметіне басшылықты жүзеге асырады, стратегияның, даму жоспарының және Директорлар кеңесі және акционерлердің жалпы жиналысы қабылдаған шешімдердің іске асырылуы үшін жауапты болады.	Бұл талаптар Қоғамның Жарғысында бекітілді.	Қолданылады	

5.18	Директорлар кеңесі атқарушы органның басшысын мен мүшелерін сайлайды, өкілеттілік мерзімін, лауазымдық жалақысының мөлшерін, еңбекақы төлеу шарттарын айқындайды. Атқарушы органның құрамына үміткерлерді іздестіру және таңдау, олардың сыйақысын белгілеу процесінде негізгі рөлді ұйымның Директорлар кеңесінің Тағайындау және сыйақы комитеті атқарады.	Басқарма Төрағасын қоспағанда, Директорлар кеңесінің Басқарма құрамын сайлауы бойынша талаптар Қоғамның Жарғысында бекітілді. Директорлар кеңесі өкілеттік мерзімін, еңбекақы төлеу шарттарын айқындайды. Директорлар кеңесі Басқарма Төрағасын қоспағанда, атқарушы орган мүшелерінің өкілеттіктерін кез келген уақытта тоқтата алады. Ұйымның атқарушы органының мүшелері үш жыл мерзімге сайланады. Атқарушы орган мүшелерінің өкілеттілік мерзімі жалпы атқарушы органның өкілеттілік мерзіміне сәйкес келеді. Директорлар кеңесі Атқарушы органның лауазымдар тізбесін және сабақтастық жоспарын бекітеді (2020 жылғы 25 тамыз №152).	Ішінара Қолданылады	Жалғыз акционердің 2018 жылғы 16 қарашадағы № 34/18 шешімімен портфельдік компаниялардың бірінші басшысын тағайындау бойынша құзыретін директорлар кеңесінен Жалғыз акционердің құзыретіне беру бөлігінде Қоғам Жарғысына өзгеріс енгізілді.
5.19	Компанияның бірінші басшысы лауазымына үміткерді Президент немесе компания Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығымен бекітілген тиісті тізімге енгізілген жағдайда, Қазақстан Республикасының Әкімшілігі келіседі.		Қолдануға болмайды	
5.20	Атқарушы органның басшысын және мүшелерін Директорлар кеңесі бағалайды. Бағалаудың негізгі өлшемі қойылған ҚНК қол жеткізу болып табылады.	Бұл талап Қоғамның Жарғысында бекітілді. Қоғамның Басқарма басшысының және мүшелерінің уәжделген ҚНК Қоғамның басқарушы қызметкерлерінің қызметін бағалау және оларға сыйақы беру қағидаларына сәйкес жоспарланған кезеңге, бірақ есептілік жылдың 31 наурызынан кешіктірілмей, Бизнес жоспарымен бірге ДК бекітуіне шығарылуы мүмкін.	Ішінара Қолданылады	Қоғам басшылығының 2020 жылға арналған ҚНК карталары 2020 жылғы 25 тамыздағы №152 өзгерістерімен ДК 2020 жылғы 20 ақпандағы № 148 шешімімен бекітілді. КБ Кодексі шеңберінде қаржы жылы басталғанға дейін ҚНК бекітуді қамтамасыз ету қажет.
5.21	Атқарушы орган мүшелері тарапынан Іскерлік әдеп кодексінің нормаларын бұзу жағдайлары туралы атқарушы органның басшысы Директорлар кеңесінің назарына жеткізуге тиіс. Атқарушы органның Іскерлік әдеп кодексінің нормаларын бұзуға жол берген мүшесі басқа кез келген ұйымның атқарушы органының мүшесі бола алмайды.	Мінез-құлық кодексіне сәйкес (20.02.2020 ж. №148 өзгерістерімен ДК 10.12.2018 ж. №138 шешімі) қызметкерлер Басқарма тарапынан болған бұзушылықтар туралы Комплаенс-бақылаушыға, Омбудсменге және Директорлар кеңесіне хабарлау тиіс.	Қолданылады	
5.22	Корпоративтік қақтығыстар туындаған жағдайда, қатысушылар ұйымның	Бұл ереже «Самұрық-Қазына» АҚ 2019 жылғы 20 мамырдағы №17/19 шешімімен	Қолданылад	

	және мүдделі тараптардың мүдделерін тиімді қорғауды қамтамасыз ету мақсатында оларды келіссөздер арқылы шешу жолдарын іздестіреді. Корпоративтік қақтығыстарды Корпоративтік хатшының жәрдемдесуімен Ұйымның Директорлар кеңесінің төрағасы қарайды. Директорлар кеңесінің төрағасы корпоративтік жанжалға тартылған жағдайда, мұндай жағдайларды тағайындау және сыйақылар жөніндегі комитет қарайды.	бекітілген Қоғамның ДК туралы ережеге өзгерістермен толықтырулармен бекітілді.	ы	
6. Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит				
6.1	Қорда және ұйымдарда Қордың және ұйымдардың өздерінің стратегиялық және операциялық мақсаттарына қол жеткізуге ақылға қонымды сенімділігін қамтамасыз етуге бағытталған және ұйымдастыру саясаттарының, рәсімдердің, мінез-құлық нормалары мен әрекеттердің, Қордың және ұйымдардың Директорлар кеңесі мен атқарушы органы құратын басқару әдістері мен тетіктерінің жиынтығын білдіретін тәуекелдерді басқарудың және ішкі бақылаудың тиімді жұмыс істейтін мыналарды: - ұйым құнының, кірістілігінің артуы мен олармен бірге жүретін тәуекелдер арасындағы оңтайлы теңгерімді; - қаржы-шаруашылық қызметінің тиімділігін және компанияның қаржылық тұрақтылығына қол жеткізуді; - активтердің сақталуын және компания ресурстарын тиімді пайдалануды; - қаржылық және басқару есептілігінің толықтығын, сенімділігін және дұрыстығын; - Қазақстан Республикасы заңнамасының және ішкі құжаттар талаптарының сақталуын; - алаяқтықтың алдын алу мен негізгі және қосалқы бизнес-процестердің жұмыс істеуін тиімді қолдауды және қызмет нәтижелерін талдауды қамтамасыз ету үшін тиімді жұмыс істейтін және ішкі бақылауды қамтамасыз етуге арналған жүйе құрылуға тиіс.	Қоғамда шоғырландырылған негізде тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін (бұдан әрі - ТБКЖ) Қоғамның барлық деңгейлерінде енгізу жолымен жүзеге асырылады. Қоғамда тәуекелдерді басқару жүйесінің құрылымы Қордың мынадай органдары мен бөлімшелерін: Директорлар кеңесін, Басқарманы, Тәуекелдерді басқару комитетін, тәуекелдерді басқаруға жауапты құрылымдық бөлімшені, Ішкі аудит қызметін, Комплаенс-бақылаушыны, өзге де құрылымдық бөлімшелерді тарта отырып, бірнеше деңгейде көрсетілді. Қоғамның Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқарудың тиімді жүйесін және ішкі бақылауды ұйымдастырудың қағидаттары мен тәсілдерін айқындайтын, компанияның тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы жұмыстың үздік тәжірибесіне берілгендігін көрсететін құжаттарды бекітті. Тәуекелдерді басқару рәсімдері Қоғам қызметінің ішкі және сыртқы жағдайларын ескере отырып, корпоративтік басқаруды жетілдіру шеңберінде үнемі жетілдіріліп отырады. Қоғам тәуекелдерді басқару жүйесін оны бәсекелестік ортаға іске асыру сәтіне дейін ЕҰ енгізу процесіне жетекшілік етті, әдіснамалық, консультациялық қолдау көрсетті. Қоғамның Тәуекелдерін басқару саясатына сәйкес ІАҚ тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін бағалауды жыл сайын жүргізеді. ІАҚ тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін бағалауды Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін бағалау әдістемесіне сәйкес жүргізеді. Бұдан басқа тәуелсіз компания үш жылда бір рет ТБКЖ тиімділігін бағалауды жүргізеді.	Ішінара қолданылады	Ішкі аудит қызметі 2020 жылдың қорытындысы бойынша ТБКЖ бағалау жүргізді, ол ТБКЖ белгіленген критерийлердің басым көпшілігіне барлық елеулі аспектілерде сәйкес келетінін білдіретін «А» рейтингін құрады және жүйенің тиімді жұмыс істейтіндігі туралы жеткілікті растау бар (2019 жылы – ВВ). 2019 жылдан бастап ТБКЖ-ды бағалау үшін «Дауыс беретін акцияларының елу пайыздан астамы тікелей немесе жанама түрде «Самұрық-Қазына» АҚ-ға тиесілі заңды тұлғаларда корпоративтік басқаруды бағалау әдістемесі», «Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау, аудит» бөлімі пайдаланылады, оған сәйкес рейтинг әріптік түрде беріледі. Осы бағалау шеңберінде жақсарту үшін алдын алу және/немесе түзету іс-әрекеттерін қабылдауды талап ететін салалар анықталды. Осы бағалау шеңберінде жақсарту үшін алдын алу және/немесе түзету іс-әрекеттерін қабылдауды талап ететін салалар анықталды. ТБКЖ және

				ІБҚ бағалау туралы есеп 2021 жылғы 04 наурыздағы ДК отырысында тыңдалды.
6.2	Қордың және ұйымдардың Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің міндеттерін негізге ала отырып және Қордың тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы озық жұмыс практикасы мен әдіснамасын ескере отырып, сол жүйені ұйымдастыру қағидаттары мен тәсілдерін белгілеуге тиіс.	Қоғамның Директорлар кеңесі компанияның тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы жұмыстың озық практикасын ұстанатынын көрсететін тәукелдерді басқару мен ішкі бақылаудың тиімді жүйелерін ұйымдастыруға қағидаттар мен тәсілдерін айқындайтын келесі құжаттарды бекітті: - тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы Тредвей комиссиясының (COSO) демеушілік ұйымдар комитетінің ұсынымдарына сәйкес әзірленген, Қоғамның тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саясаты (ДК 04.11.2019 ж. №145 шешімі). - ДК-нің 2020 жылғы 21 сәуірдегі №149 шешімімен «Самұрық-Қазына» АҚ Компанияларының контрагент-банктеріне баланстық және баланстан тыс міндеттемелер бойынша лимиттерді белгілеудіі және контрагент-банктерге лимиттерді белгілеу жөніндегі «Самұрық-Қазына» АҚ Корпоративтік стандартын бекітудің бұрын қолданыста болған саясатын тануға байланысты «Samruk-Kazyna Construction» АҚ контрагент-банктеріне лимиттерді белгілеу саясаты; - ДК-нің 2020 жылғы 04 маусымдағы №150 шешімімен Қоғамның Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау бойынша өзектендірілген саясатты ескере отырып, тәуекел-тәбетті, толеранттылық деңгейлерін есептеу әдістері мен тәртібін сипаттайтын ішкі нормативтік құжатты әзірлеу қажеттілігінің туындауына байланысты, Тәуекел-тәбетті және толеранттылық деңгейлерін анықтау және мониторингілеу саясаты бекітілді. - Басқарманың 28.12.2020 жылғы № 44/2020 шешімімен Тәуекелдерді азайту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бағалау жөніндегі нұсқаулық бекітілді. Сонымен қатар Қоғамда мынадай құжаттар қолданылады: -Тәуекелдер мен бақылау матрицасы (Директорлар кеңесінің 25.12.2019 ж. №147 шешімі). - Қоғамның бақылау функцияларымен тәуекелдер мен бизнес-процестерді жабуды көрсететін, сондай-ақ әртүрлі деңгейлерде бақылау функциясын жүзеге асыратын құрылымдық бөлімшелердің жұмысын неғұрлым тиімді үйлестіруге мүмкіндік беретін Кепілдіктер картасы (25.12.2019 ж. №147 ДК шешімі). - ДК-нің 2019 жылғы 04 қарашадағы № 145 шешімімен Тәуекелдер тіркелімі мен картасы, жалпы тәуекел-тәбет, негізгі тәуекелдер бойынша төзімділік деңгейлері және Қоғамның 2020 жылға арналған негізгі тәуекелдік көрсеткіштері бекітілді. ДК-нің 2020 жылғы 04 маусымдағы № 150 шешімімен 2020 жылғы тәуекелдер тіркелімі және картасы өзектендірілді. - ДК-нің 2020 жылғы 09 қарашадағы № 154 шешімімен Тәуекелдер тіркелімі мен картасы, жалпы тәуекел-тәбет, негізгі тәуекелдер бойынша төзімділік деңгейлері және Қоғамның 2021 жылға арналған негізгі тәуекелдік көрсеткіштері бекітілді. Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау процесі бойынша тұрақты түрде талқылау жүргізеді, негізгі шешімдер қабылдау бойынша жалпы тәуекелге бағдарланған тәсілдемені белгілейді. Директорлар кеңесі тиісті емес мінез-құлық жағдайында бақылау үшін тапсырмалар береді, сондай-ақ қажет болған жағдайда, санкциялар қолданады. Тоқсан сайынғы негізде іске асырылған тәуекелдер, қабылданған іс-шаралар, сондай-ақ ықпал ету дәрежесі бойынша тәуекелдердің көші-қоны бойынша ақпаратты қамтитын тәуекелдер бойынша есептер тыңдалады.		Директорлар кеңесінің 09.11.2017 жылғы шешімімен Қоғамның 2017-2028 жылға арналған жаңа Даму стратегиясының бекітілуіне байланысты Директорлар кеңесінің 07.12.2017 жылғы шешімімен 2018 жылға арналған Тәуекелдер тіркелімі пысықтауға жіберілді. 2018 жылға арналған Тәуекелдер тіркелімі 2018 жылғы 17 сәуірде бекітілді. Бұл ретте ДК ұйымдық құрылымның өзгеруіне және 2018 жылы Даму стратегиясының өзектілендіруіне байланысты тіркелімді және тәуекелдер картасын өзектендіру бойынша тапсырмалар берілді. Даму стратегиясы 28.08.2018 жылы бекітілді. Алайда 2018 жылдың қыркүйегінде 2019 жылға тәуекелдер тіркелімін және тәуекелдер картасын әзірлеуге және бекітуге жоспарланғанына байланысты, 2018 жылға арналған тәуекелдер тіркелімін түзетудің өзектілігі мәселесі қайта қаралды. .
6.3	Қордың және ұйымдардың атқарушы органдары тәуекелдерді басқарудың және ішкі бақылаудың тиімді жүйесін құруды және қолдауды қамтамасыз	Тәуекелдерді басқару саясатында органдар мен бөлімшелердің функциялары белгіленді.	Қолданылады	

	етуге тиіс. Тәуекелдерді басқару процесі ұйым қызметін жоспарлау (стратегия және даму жоспарлары, жылдық бюджет) және оның нәтижелерін бағалау (басқару есептілігі) процестерімен біріктірілуге тиіс.	Тәуекелдерді басқару процестері жоспарлау процестерімен (даму стратегиясы мен жоспарлары, жылдық бюджет) біріктірілген. Қоғам қызметінің мақсаттары стратегиялық деңгейде айқындалады және операциялық мақсаттарды әзірлеу үшін негізді қалайды. Стратегиялық жоспарларды әзірлеу процесі, оның ішінде қойылған стратегиялық мақсаттарға жетуге ықпал ете алатын тәуекелдерді анықтауды және талдауды көздейді. Түйінді жоспарларды қалыптастыру кезінде тәуекелге бағдарланған тәсіл пайдаланылады, бюджет және инвестициялық жобалар қаралады және алқалы деңгейде бекітіледі Қоғамның Директорлар кеңесінің 09.11.2020 жылғы №154 шешімімен бекітілген 2021 жылға тәуекелдер тіркелімі Қоғамның Даму стратегиясының негізгі бағыттарын ескереді. Қоғам жыл сайынғы негізде тәуекелдерді сәйкестендіруді және бағалауды жүргізеді, тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау негізінде тәуекелдер тіркелімі мен картасы жасалады. Бұл ретте, тәуекелдер тіркелімі мен картасы жаңа тәуекелдерді сәйкестендіру немесе қолданыстағы тәуекелдер мәртебесін өзгерту кезінде, оның ішінде ішкі және сыртқы нарықтың өзгеруі салдарынан, қоғамның құрылымдық бөлімшелері ұсынатын тәуекелдер туралы ақпараттың түсуіне қарай жыл ішінде қайта қаралуы немесе толықтырылуы мүмкін. Осылайша, 2020 жыл ішінде тәуекелдер тіркелімі мен картасы Бизнес-жоспарды қайта қарауды және пандемияның әсерін және тиісінше жаңа тәуекелдердің пайда болуын, факторлардың, салдарлардың өзгеруін және бұрын сәйкестендірілген тәуекелдерді бағалауды, оның ішінде «Covid-19 жұқтыру қаупі» жаңа тәуекелін және «Активтердің құнсыздануы» тәуекелін (ДК 04.06.2020 ж. №150 шешімі) ескере отырып қайта қаралды. «Көлдеңен» коммуникацияны қамтамасыз ету және ТБКЖ тиімді ендіру үшін консультативтік - кеңесші орган болып табылатын, тәуекелдерді басқару бөлігінде ұсыныстар әзірлейтін Қор Басқармасы жанындағы Тәуекелдерді басқару комитеті жұмыс істейді. Тәуекелдерді бағалау нәтижелері мен негізгі тәуекел көрсеткіштерінің мониторингі бойынша ай сайынғы есеп негізінде тәуекелдер тіркелімі мен картасына өзгерістерді қамтитын тәуекелдер туралы ақпарат Директорлар кеңесіне және Атқарушы органға тәуекелдерді басқару бойынша тоқсан сайынғы есеп шеңберінде беріледі. Сондай-ақ қажеттілікке қарай елеулі тәуекелдер іске асырылған жағдайда Директорлар кеңесінің мүшелерін дереу хабардар ету жүзеге асырылады.		
6.4	Қордың және ұйымдардың тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесі атқарушы орган жүргізетін, барлық елеулі тәуекелдерді сәйкестендіру, бағалау және мониторингілеу рәсімдерінің міндеттілігін, сондай-ақ стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуге, операциялық міндеттерді іске асыруға және компанияның беделіне теріс әсер етуі мүмкін тәуекелдер деңгейін азайту жөніндегі уақтылы және барабар шаралар қабылдауды көздейтін тәуекел-менеджменттің жоғары мәдениетіне негізделуге тиіс.	Қоғамның қызметі ішкі ортаны құруға бағытталған, ол қызметкерлердің тәуекелдерді түсінуін арттырады және олардың тәуекелдерді басқару жауапкершілігін арттырады. Корпоративтік басқаруды жетілдіру шеңберінде 2020 жыл ішінде Қоғам басшылары (Басқарма және Директорлар кеңесі мүшелері) үшін стратегиялық сессия, тәуекел-үйлестірушілер мен жаңадан қабылданған қызметкерлер үшін оқыту өткізілді. Қоғамның тәуекелдерді басқару мәдениетін бағалау және өлшеу үшін тетіктері бар: тәуекелдерді басқару жүйесінің қағидаттарын білуге сауалнама жүргізу және тестілеу жүргізу. Тәуекел-мәдениетті өлшеу шеңберінде бағалау нәтижелері оларды арттыру жөніндегі іс-шараларды айқындау үшін пайдаланылады, олар кейіннен тәуекел-мәдениетті арттыру жөніндегі жоспарға енгізіледі (Атқарушы орган жанындағы Тәуекелдерді басқару комитеті бекітеді).	Ішінара қолданылады	2020 жылғы ТБКЖ бағалау есебіне сәйкес Атқарушы орган тәуекелдерді басқару және ішкі бақылаудың жүйелерін жасауға және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз етуге қатысады. Бұл ретте, тәуекелдерді басқару жүйесінің даму деңгейін ескере отырып, Қоғам қызметкерлері міндетті саясаттар мен

				әдіснамалардың барлық тармақтарын орындай бермейді (іске асырылған тәуекелдер бойынша ақпараттандыру, бизнес-процестерде тиімді бақылау қалыптастыру). Қоғамда тәуекелдерді басқару процесі үшін құрылымдық бөлімшелер басшылары мен тәуекелдер иелерінің рөлі мен жауапкершілігі айқындалған. Бұл ретте іс жүзінде барлық рөлдер мен міндеттер толық көлемде орындалмайды, барлық жаңа бизнес-процестер бойынша бақылаулар дизайндары әзірленбеген, тиісті нормативтік құжаттар бекітілмеген.
6.5	Қорда және ұйымдарда мынадай үш негізгі сала: операциялық қызмет, қаржылық есептілік дайындау және Қазақстан Республикасы заңнамасының және ішкі құжаттардың талаптарын сақтау бойынша бақылау рәсімдерін әзірлеу, бекіту, нысандандыру және құжаттандыру жүзеге асырылуға тиіс.	Қоғамда операциялық қызмет, жеке құрылымдық бөлімшелер шеңберінде бизнес процестері картасы бар. Сол карталардың шеңберінде негізгі бизнес процестері және операциялық процестер бойынша бақылау нүктелері көрсетілген. Қаржылық есептілік бөлігінде шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындаудың корпоративтік регламенті және бухгалтерлік есеп басқармасы қызметінің регламенті бар. ҚР Заңнамасының және ішкі құжаттардың талаптарын сақтау бөлігінде Қоғамның жұмыс тәртібі бар, онда Қоғам жұмысының барлық негізгі бизнес процестері жазылған. 2020 жылы Қоғам ұйымдық құрылымға өзгеріс енгізді, бизнес-процестермен байланысты бизнес-процестерді және ішкі нормативтік құжаттарды өзектендіруді жүргізді.	Ішінара Қолданылады	Барлық негізгі бизнес-процестер бойынша регламенттеуші нормативтік құжаттар әзірленбеген, сондай-ақ бақылау дизайны жоқ.
6.6.	Қорда және ұйымдарда тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы ашық қағидаттар және тәсілдер, қызметкерлерді және лауазымды тұлғаларды тәуекелдерді басқару жүйесі туралы оқыту практикасы, сондай-ақ сәйкестендіру, құжаттандыру және қажетті ақпаратты лауазымды тұлғалардың назарына уақтылы жеткізу процестері енгізілуге тиіс.	Қоғамда Жалғыз акционердің үлгілік құжаттарына сәйкес, ашық қағидаттар мен тәсілдер негізінде тәуекелдерді басқару саласын реттейтін ішкі құжаттар бекітілді. Қоғамда іске асырылған тәукелдерді есепке алу бойынша процесс автоматтандырылды. Тәуекелдер мәдениетін қолдау және арттыру үшін тәуекелдер иеленушілер мен тәуекелдерді үйлестірушілері үшін қолданыстағы ТБКЖ оқыту жүргізіледі (кемінде жылсайынғы негізде). Жаңадан қабылданған қызметкерлер үшін материалдар Қоғамның барлық қызметкерлерімен бірге танысуға жіберіледі. 2020 жылдың 4 тоқсанында Тәуекелдерді басқару қызметі Қоғам қызметкерлері үшін тәуекелдерді басқару жүйесінің қағидаларын білуге тестілеу жүргізді. Сондай-ақ 2020 жылдың 2-3 тоқсандарында Тәуекелдерді басқару қызметі тәуекел-үйлестірушілерге оқыту жүргізді. 18.09.2020 ж.Директорлар кеңесінің мүшелі мен Қоғамның топ-менеджерлері үшін EY Академиясынан тренерді шақырумен «Тәуекел-менеджмент» тақырыбында оқыту семинары ұйымдастырылды.	Ішінара Қолданылады	2020 жылғы ТБКЖ-ны бағалау барысында ІАҚ тәуекелдерді басқару процестері мониторингінің автоматтандырылған құралдарының болмауы анықталды. Сондай-ақ, 2020 жылғы ІБЖ бағалау кезінде ІАҚ Қоғамда ішкі бақылау бойынша жүйелі жұмыс жоқ екендігін, барлық жаңа бизнес-процестер бойынша ішкі нормативтік құжаттар, сондай-ақ Қоғамдағы ішкі бақылау жүйесіндегі

				іркілістерді алдын алудың және хабардар ету нақты арнасы жоқ екендігін анықтады.
6.7	Қордың және ұйымдардың Директорлар кеңесіне тәуекелдерді басқарудың және ішкі бақылаудың қолданыстағы жүйесі Директорлар кеңесі айқындаған қағидаттарға және оны ұйымдастыру тәсілдеріне сәйкес келетініне және оның тиімді жұмыс істейтіндігіне көз жеткізу үшін тиісті шаралар қабылдау қажет. Тәуекелдер бойынша есептер Директорлар кеңесінің отырысына кемінде тоқсанына бір рет шығарылуға және тиісті түрде толық көлемде талқылануға тиіс.	Қоғамда Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін бағалау әдістемесі (бұдан әрі - Әдістеме) (ДК 22.11.2012 ж. №68 хаттамасы), сондай-ақ Ішкі бақылау жүйесін бағалау әдістемесі (ДК 22.11.2012. ж.№68 хаттамасы) қолданылады. Ішкі бақылау жүйесін бағалау әдістмесі ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалаудың негізгі тәсілдерін белгілейді. Бұл бағалау оның: 1) Бақылау ортасы; 2) Тәуекелдерді бағалау; 3) Бақылау рәсімдері; 4) Ақпарат және оны беру; 5) Мониторинг сияқты әрбір бес компонент бойынша ішкі бақылау жүйесінің тиімділігіне ықпал ететін факторларды талдауды және бағалауды қамтиды. Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін бағалау әдістемесі тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесін бағалауға негізгі тәсілдерді белгілейді. Бұл бағалау оның: 1) тәуекелдерді басқару процестерін ұйымдастыру; 2) тәуекелдерді анықтау; 3) тәуекелдерді бағалау; 4) тәуекелдерді басқару; 5) мониторинг сияқты әрбір бес компоненті бойынша ішкі бақылау жүйесінің тиімділігіне ықпал ететін факторларды талдауды және бағалауды қамтиды. 2020 жылы Директорлар кеңесі алдында тәуекелдер бойынша есептілік практикасы жолға қойылды. 2020 жыл ішінде Қоғамның тәуекелдерді басқару жөніндегі есептері Директорлар кеңесінің 2020 жылға арналған жұмыс жоспарына сәйкес Директорлар кеңесінің отырыстарында тұрақты негізде қаралды (2019 жылдың 1 тоқсанына ДК 20.02.2020 жылғы № 148; 2020 жылдың 1- тоқсанына 04.06.2020 жылғы № 150; 2020 жылдың 2-тоқсанына 25.08.2020 жылғы № 152; 2020 жылдың 3-тоқсанына ДК 09.11.2020 жылғы №154 шешімімен бекітілді). Тәуекелдер бойынша есептің мазмұны Қоғамның Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саясаты шеңберіндегі тәуекелдер бойынша есептердің мазмұнына қойылатын ең төменгі талаптарға сәйкес келеді.	Ішінара қолданылады	2012 жылы бекітілген 2020 жылғы КСУР мен ІБЖ бағалау есептеріне сәйкес, қазіргі уақытта КСУР мен ІБЖ бағалау әдістемесі өзекті емес. ТБКЖ бағалау «Дауыс беретін акцияларының елу пайыздан астамы «Самұрық-Қазына» АҚ-ға тікелей немесе жанама тиесілі заңды тұлғаларда корпоративтік басқаруды бағалау әдістемесі», «Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау, аудит» бөлімі бойынша жүзеге асырылды. ІАҚ 2020 жылғы ІБЖ-ны бағалау Әлемдік аудит, аудиторлық тексерулердің ұзақ мерзімді жоспары және 2020 жылы жүргізілген аудиторлық тексерулердің нәтижелері негізінде Жалғыз акционердің ұсынымы бойынша жүзеге асырылды.
6.8	Қорда және ұйымдарда тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау жүйесінің және корпоративтік басқару тәжірибесінің сенімділігі мен тиімділігін жүйелі түрде тәуелсіз бағалау үшін ІАҚ құрылуға тиіс.	Бұл талап Қоғамның Жарғысында, ІАҚ туралы ережесінде бекітілді. ІАҚ Директорлар кеңесінің шешімімен (ДК 14.09.2009 ж. №9 хаттамасы) құрылыды. Директорлар кеңесінің 17.05.2019 жылғы шешімімен Ішкі аудит қызметінің өкілеттігі кейінгі 3 жылға ұзартылды.	Қолданылады	
6.9	Қордағы және ұйымдардағы ішкі аудит жеке құрылымдық бөлімше - ІАҚ құру арқылы жүзеге асырылуға тиіс (жауапкершілігі шектеулі серіктестіктер нысанындағы ұйымдарда ішкі аудит функциялары Қадағалау кеңесіне функционалдытүрде есеп беретін ревизиялық комиссияға/ревизорға жүктелуге тиіс; бұл ретте ревизиялық комиссияның/ревизордың мақсаттары, функциялары және міндеттері, оның Ұйым органдарымен өзара іс-қимыл жасауы тәртібі осы Кодексте ішкі аудит қызметіне қатысты жазылған қағидаттар ескеріле отырып белгіленуге тиіс). ІАҚ мақсаттары, өкілеттіктері және жауапкершілігі, біліктілік талаптары (ішкі аудиторлардың кәсіпқойлығына қойылатын талаптар) компанияның ішкі құжатында (ІАҚ туралы ереже) анықталуға тиіс. ІАҚ туралы ереже Ішкі аудиттің халықаралық кәсіптік стандарттарының және Қордың ішкі аудит саласындағы корпоративтік	Компанияның ДК ІАҚ жұмыс тәртібін, міндеттерін, функцияларын, құқықтарын, біліктілік талаптары мен міндеттерін, сондай-ақ ІАҚ Компания Басқармасымен өзара әрекеттесуін бекітетін ІАҚ туралы ережені бекітті (31.07.2019 жылғы №143 өзгерістерімен ДК 17.05.2018 ж.№132 хаттамасы). ІАҚ функционалды түрде Компанияның ДК-не бағынысты.	Қолданылады	

	стандарттарының талаптарын ескере отырып әзірленуге және бекітілуге тиіс.			
6.10	Ішкі аудиттің тәуелсіздігін және объективтілігін қамтамасыз ету үшін ІАҚ ұйымдық тұрғыдан Директорлар кеңесіне бағынуға және функционалдық есеп беруге тиіс. Директорлар кеңесі ІАҚ қызметінің жоспарлары мен стратегиясын, ІАҚ бюджетін бекіту бойынша шешім қабылдайды, оның сандық құрамын, ІАҚ қызметкерлері еңбекақысының және сыйақысының мөлшері мен төлеу шарттарын айқындайды.	ІАҚ туралы ережеге сәйкес ІАҚ ДК-ға тікелей бағынады, қызмет туралы есепті Директорлар кеңесіне ұсынады. Компанияның ДК ІАҚ жылдық аудиторлық жоспарын бекітеді, бұл мәлімдеме формальды сипатта емес. Компанияның ДК ІАҚ қызметкерлерін тағайындауды, сандық құрамын, ІАҚ қызметкерлерінің еңбекақы мөлшері мен шарттарын, сыйлықақы мөлшерін, сондай-ақ ІАҚ құрылымы мен сыйақы көлемін бекітеді (ІАҚ тоқсан сайынғы ҚНК орындауын қарау шеңберінде). ІАҚ Компанияның ДК отырысында қаралады. ІАҚ 2019-2021 жылдарға арналған стратегиялық даму жоспары ДК отырысында бекітілді (Дк 31.07.2019 ж. №143 хаттамасы), оның шеңберінде 2020-2022 жылдарға аудиторлық тексерулердің ұзақ мерзімді жоспары бекітілді. Жыл сайын Директорлар кеңесінің жұмыс жоспарында ДК ІАҚ басшысымен жабық кездесулер жоспарланды. Директорлар кеңесі отырысының 2020 жылғы 25 тамыздағы №152 күн тәртібіне сәйкес Ішкі аудит қызметінің Директорлар кеңесі мүшелерімен жабық кездесуі өтті.	Қолданылады	
6.11	Ұйымдардағы ІАҚ басшысы Қордың ішкі аудит саласындағы корпоративтік стандарттарының негізінде бөлімшенің қызметін реттейтін ішкі құжаттарды әзірлеуге және оларды Аудит жөніндегі комитеттің және Директорлар кеңесінің қарауын және бекітуін қамтамасыз етуге тиіс.	ІАҚ Басшысы Қоғамның ІАҚ қызметін реттейтін ішкі құжаттарды Қордың корпоративтік стандарттарына сәйкес әзірлейді және Директорлар кеңесі бекітеді. Осылайша келесі: 1) жаңа редакциядағы ІАҚ туралы ереже (31.07.2019 ж. №143 өзгерістерімен ДК 17.05.2018 жылғы №132 хаттамасы), 2) Қоғамда ішкі аудитті ұйымдастыру қағидалары (ДК 17.05.2019 ж. №142 хаттамасы); 3) Ішкі аудит қызметі мен оның басшысының қызметінің тиімділігін бағалау әдістемесі (ДК 24.09.2012 ж. №66 хаттамасы) бекітілді.	Ішінара қолданылады	2012 жылы бекітілген 2020 жылғы КСУР мен ІБЖ бағалау есептеріне сәйкес, қазіргі уақытта КСУР мен ІБЖ бағалау әдістемесі өзекті емес. ТБКЖ бағалау «Дауыс беретін акцияларының елу пайыздан астамы «Самұрық-Қазына» АҚ-ға тікелей немесе жанама тиесілі заңды тұлғаларда корпоративтік басқаруды бағалау әдістемесі», «Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау, аудит» бөлімі бойынша жүзеге асырылды. ІАҚ 2020 жылғы ІБЖ-ны бағалау Әлемдік аудит, аудиторлық тексерулердің ұзақ мерзімді жоспары және 2020 жылы жүргізілген аудиторлық тексерулердің нәтижелері негізінде Жалғыз акционердің ұсынымы бойынша жүзеге асырылды.
6.12	ІАҚ өз қызметін Директорлар кеңесі бекіткен тәуекелге бағдарланған	Жылдық аудиторлық жоспарды жоспарлаған кезде ІАҚ Қоғамның тәуекелдер	Қолданылад	

	жылдық аудиторлық жоспардың негізінде жүзеге асырады. Аудиторлық есептердің нәтижелері және негізгі анықтаулар тоқсан сайын Директорлар кеңесінің қарауына шығарылады.	картасы мен тіркелімін, ДК мүшелерінің ұсыныстарын, Қоғам басшылығының түсініктерін ескереді, сондай-ақ тәуекелдерге өзі талдау жасайды. ІАҚ жүргізілген аудиттер бойынша есептерді тоқсан сайын Директорлар кеңесінің қарауына шығарады.	ы	
6.13	ІАҚ өз қызметін жүзеге асыру кезінде ішкі бақылау жүйесінің және тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін бағалауды, ішкі аудит саласындағы қызметтің жалпыға бірдей қабылданған стандарттарын, корпоративтік стандарттарды және корпоративтік басқаруды бағалау саласындағы Қордың ұсынымдарын қолдана отырып, корпоративтік басқаруды бағалауды, ішкі бақылау мен тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін бағалауды жүргізуге тиіс.	2018 жылы корпоративтік басқаруды бағалауды "PricewaterhouseCoopers" ЖШС тәуелсіз компаниясы жүргізді, оның қорытындысы бойынша Қоғамға «Орташа» жетілу деңгейіне сәйкес келетін «В» рейтингі берілді. Ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйелерінің тиімділігін бағалауды 2020 жылы ішкі аудит қызметі жүргізді.	Қолданылады	
6.14	ІАҚ басшысы ішкі аудит қызметінің барлық түрлерін қамтитын және ІАҚ қызметіне ішкі және сырттай бағалауды міндетті түрде жүргізуді көздейтін кепілдік беру және сапаны арттыру бағдарламасын әзірлеуге және қолдауға тиіс.	Ішкі аудиттің сапасын қамтамасыз ету және арттыру бағдарламасы шеңберінде 2020 жылы Ішкі аудит қызметі ішкі өзіндік бағалауды жүргізді. Нормативтік құжатқа сәйкес сыртқы бағалаудың мерзімділігі 5 жылда бір рет: соңғы сыртқы бағалау 2017 жылы жүргізілді және келесі сыртқы бағалау 2022 жылға жоспарланды. ІАҚ, оның басшысының, қызметкерлерінің қызмет тиімділігін бағалауды Директорлар кеңесі ІАҚ есептерін тоқсан сайын қарау негізінде жүзеге асырады. Одан кейін ІАҚ, оның басшысының «Компанияның Директорлар кеңесі тарапынан ІАҚ-нің тоқсандық және жылдық есептері бойынша қанағаттану деңгейі» тоқсан сайынғы ҚНК қол жеткізуі бойынша баға қойылады. 2020 жыл ішінде Ішкі аудит қызметінің басшысы 2019 жылғы 30 желтоқсанда бекіткен Ішкі аудит қызметінің сапасының кепілдігі және оны арттыру бағдарламасы жаңартылды.	Қолданылады	
		7. Ашықтық		
7.1	Мүдделі тараптардың мүдделерін сақтау мақсатында Қор және ұйымдар қаржылық жағдайды, қызмет нәтижелерін, меншік құрылымын және басқаруды қоса алғанда, өз қызметінің барлық маңызды аспектілері туралы ақпаратты уақтылы және шынайы ашады.	Қоғам туралы ақпаратты ашу Қазақстан Республикасының заңнамасына, Қоғамның ішкі құжаттарына, соның ішінде Қоғамның Директорлар кеңесінің 08.11.2019 ж. №146 өзгерістерімен және толықтыруларымен 2016 жылғы 3 қарашадағы №111 шешімімен бекітілген Ақпаратты ашу саясатына және Қоғам Басқармасының 12.09.2019 ж. №38/2019 шешімімен бекітілген Ақпаратты ашу тәртібіне сәйкес жүзеге асырылады.	Ішінара қолданылады	2019 жылғы Жылдық есеп ДК 21.04.2020 ж. №149 шешімімен бекітілді. Бұл ретте, Қоғамның 2019 жылғы жылдық есебі Қоғамның интернет-ресурсында 2020 жылғы тамызда жарияланды, яғни Қоғам есептің үш тілдегі интерактивті нұсқасын ұзақ уақыт келісуіне байланысты, Кодексте талап етілгеннен кешірек.
7.2	Қор және ұйымдар Қазақстан Республикасының заңнамасында және ішкі құжаттарда көзделген ақпаратты уақтылы ашады. Қорда және ұйымдарда ақпаратты ашуға және қорғауға арналған қағидаттар мен тәсілдерді айқындайтын ішкі құжаттар, сондай-ақ мүдделі тараптарға ашылатын ақпараттың тізбесі бекітілуге тиіс. Қор және ұйымдар ақпаратты қолжетімділік санатына жатқызу тәртібін, ақпаратты сақтау және пайдалану шарттарын, оның ішінде коммерциялық және қызметтік	Қоғам туралы ақпаратты ашу Қазақстан Республикасының заңнамасына, Қоғамның ішкі құжаттарына, соның ішінде Қоғамның Директорлар кеңесінің 08.11.2019 ж. №146 өзгерістерімен және толықтыруларымен 2016 жылғы 3 қарашадағы №111 шешімімен бекітілген Ақпаратты ашу саясатына және Қоғам Басқармасының 12.09.2019 ж. №38/2019 шешімімен бекітілген Ақпаратты ашу тәртібіне сәйкес жүзеге асырылады.	Қолданылады	

	құпияны құрайтын ақпаратқа еркін қол жеткізу құқығын иеленетін тұлғалар тобын айқындайды және оның құпиялылығын қорғау бойынша шаралар қабылдайды.			
7.3	Қор, компания және акциялары немесе облигациялары қор биржасында саудаланатын ұйымдар Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына (бұдан әрі - ҚЕХС) сәйкес дайындалған аудиттелген жылдық қаржылық есептілікті, сондай-ақ ҚЕХС сәйкес дайындалған, есепті кезеңнің бірінші тоқсаны үшін, жартыжылдығы үшін және алғашқы тоғыз айы үшін қаржылық есептілігін өзінің интернет-ресурсына уақтылы орналастыруға тиіс. Қаржылық есептіліктің негізгі нысандарынан басқа Қордың, компаниялардың және акциялары немесе облигациялары қор биржасында саудаланатын ұйымдардың қаржылық жағдайы туралы қосымша ақпаратты ашу ұсынылады.	Корпоративтік басқару кодексінде белгіленген мерзімге сәйкес Қоғам тоқсан сайынғы негізде есептілік кезең аяқталған сәттен бастап 60 күн ішінде интернет-ресурста шоғырландырылған қаржылық есептілікті орналастырады. Жылдық аудиттелген қаржылық есептілік есептілік кезең аяқталған сәттен бастап 120 күн ішінде орналастырылуы тиіс. Бұдан басқа қаржылық есептілік Жалғыз акционер жылдық қаржылық есептілікті бекіткені туралы шешімнен үзінді көшірме алынғаннан кейін интернет-ресурста орналастырылады.	Ішінара қолданылады	2019 жылдың қорытындысы бойынша Жылдық аудиттелген қаржылық есептілік, оны Жалғыз акционерге 2020 жылғы 04 мамырда жіберілуіне және Жалғыз акционердің оны 2020 жылғы 18 мамырда бекітуіне байланысты, Қоғамның интернет-ресурсында 2020 жылғы мамырда орналастырылды.
7.4	Қор және ұйымдар тараптық тұлға ретінде мүдделі тараптарға қаржылық есептіліктің дұрыстығы және оның ҚЕХС талаптарына сәйкестігі туралы объективті пікір беретін тәуелсіз және білікті аудиторды тарту арқылы жыл сайынғы қаржылық есептілік аудитін жүргізуге тиіс. Егер жылдық қаржылық есептілік аудитін жүргізу Қазақстан Республикасының заңнамасында және/немесе ұйымның ішкі құжаттарында көзделсе, нормалар жылдық аудит бөлігінде қолданылады.	Қоғам тәуелсіз және білікті аудиторды (E&Y) тарту жолымен шоғырландырылған қаржылық есептіліктің жыл сайынғы аудитін жүргізеді. 13.06.2019 жылы №ECU-2019-00098 (қызмет көрсету мерзімі - 3 жыл) Шартқа қол қойылды. Сыртқы аудиторды таңдау «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 27.12.2016 ж. №46/16 шешімімен бекітілген «Самұрық-Қазына» АҚ және дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан көп пайызы меншікті немесе сенімді басқару құқығымен тікелей немесе жанама түрде «Самұрық-Қазына» АҚ-ға тиесілі ұйымдар үшін аудиторлық ұйымды таңдау тәртібіне сәйкес ашық конкурс негізінде жүзеге асырылады. ДК төрағасы және тәуелсіз директор конкурстық комиссия құрамына кіреді. Сыртқы аудитор жөніндегі ақпарат веб-сайтта, сондай-ақ Жылдық есепте көрсетіледі.	Қолданылады	
7.5	Қор, Компаниялар және акциялары қор биржасында саудаланатын Ұйымдар жылдық есепті осы Кодекстің ережелеріне және ақпаратты ашудың озық практикасына сәйкес дайындауға тиіс. Жылдық есепті Директорлар кеңесі бекітеді.	Қоғам жыл сайынғы негізде мүдделі тұлғалардың кең шеңбері үшін жылдық есепті дайындайды. Қоғамның жылдық есебі Қоғамның Басқарма төрағасы бекітетін Жоспар-кестеге сәйкес жасалады, Басқарма төрағасы жылдық есепке ақпаратты дайындау мерзімін, тәртібін және құрылымдық бөлімшелердің жауапкершілігін, оны келісу және бекіту рәсімін айқындайды. Қоғамның Жарғысына сәйкес Жылдық есеп Директорлар кеңесінің шешімімен бекітіледі. 2019 жылғы Жылдық есеп ДК 21.04.2020 ж.№149 шешімімен бекітілді және Қоғамның веб-сайтында жарияланды. Жылдық есеп мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдерінде жарияланады.	Ішінара Қолданылады	2019 жылғы Жылдық есеп ДК 21.04.2020 ж. №149 шешімімен бекітілді. Бұл ретте, Қоғамның 2019 жылғы жылдық есебі Қоғамның интернет-ресурсында 2020 жылғы тамызда жарияланды, яғни Қоғам есептің үш тілдегі интерактивті нұсқасын ұзақ уақыт келісуіне байланысты, Кодексте талап етілгеннен кешірек
7.6	Интернет-ресурс жақсы құрылымдалған, навигация үшін қолайлы болуға және мүдделі тұлғаларға Қордың және ұйымдардың қызметін түсіну үшін қажетті ақпаратты қамтуға тиіс.	1) Қоғамның Интернет-сайты озық практикада көзделген ақпараттың елеулі бөлігін қамтиды. Негізгі ақпарат қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде орналастырылады. 2) Интернет-ресурсты өзектілендіру қажеттілігіне қарай, тұрақты түрде жүзеге асырылады. 3) Қоғамның барлық іс-шаралары мен маңызды корпоративтік оқиғалары баспасөз хабарламаларын шығарумен қатар жүреді. 4) Қоғамның веб-сайтында ақпаратты ашу Қазақстан Республикасының заңнамасына, Қоғамның ішкі құжаттарына, оның ішінде Қоғамның Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 3 қарашадағы № 111 шешімімен бекітілген Ақпаратты ашу	Ішінара қолданылады	Жарияланымдар тек орыс, қазақ тілдерінде ғана орналастырылады. Корпоративтік басқару кодексіне, Қоғамның ақпаратын ашу тәртібіне сәйкес интернет-ресурста орналастырылған ақпараттың, оның ішінде

		саясатына және Қоғам Басқармасының 2019 жылғы 12 қыркүйектегі № 38/2019 шешімімен бекітілген Ақпаратты ашу тәртібіне сәйкес жүзеге асырылады. 5) Қоғам интернет-сайтының Корпоративтік басқару кодексіне сәйкестігі туралы есеп Қоғам Басқармасында 02.10.2020 ж. №33/2020 қаралды. 6) 2020 жылғы ашықтық туралы есеп Басқарманың 28.12.2020 ж. (№44/2020 хаттама) отырысында қаралып, назарға қабылданды. 7) Қоғам Басқармасының 28.12.2020 ж.шешімімен (№44/2020 хаттама)Ққоғамның интернет-сайтының сапасын арттыру жөніндегі 2021 жылға арналған іс-шаралар жоспары бекітілді, онда пайдаланушылардың ақпараттық мазмұнмен және веб-сайттың дизайнымен қанағаттану дәрежесін бағалау, алынған түсініктемелермен жұмысты кейіннен бақылау, дизайн мен талдау құрылымына ұқсас индустрия компанияларының халықаралық корпоративтік веб-сайттарымен салыстырмалы талдау жүргізу сияқты іс-шаралар көзделген.		ағылшын тілінде бірегейлігін сақтау қажет. Бұл ретте, мақсатты аудитория, яғни корпоративтік сайттың мазмұны бағдарланған ақпаратты алуға мүдделі интернет-пайдаланушылар тобы жергілікті пайдаланушылар (ҚР резиденттері) және ТМД-дан пайдаланушылардың аз саны (шамамен 7%) болып табылады. Мақсатты аудиторияны және шетелдік инвестициялық бағдарламалардың болмауын ескере отырып, веб-ресурсты ағылшын тілінде жүргізу орынсыз.

<u>Қысқартулар тізімі:</u>
ЖЕ - Жылдық есеп
ЕТҰ - Еншілес тәуелді ұйымдар
ІАҚ - Ішкі аудит қызметі
ДК - Директорлар кеңесі
ІБЖ – Ішкі бақылау жүйесі
ТБКЖ - Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі
КБ – Корпоративтік басқару
Қор/Жалғыз акционер/ЖА - «Самұрық-Қазына» АҚ
Қоғам/Компания - «Samruk-Kazyna Construction» АҚ